

hukukta bi' şeyler sızat gidiyor

aksakterazi

Sayı 2 Şubat 2013

Sayfa 4

YÖK yasası oyununda 2.perde

Sayfa 5

Adalet savunmasız

6-7

Cezaları terfi oldu

Sayfa 8

**Çıkmaz sokak:
Başkanlık sistemi**

Sayfa 9

Taşeron: Güvencesizliğin sözleşmesi

Sayfa 10

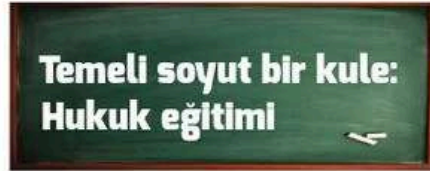
**Avukatlar
işçileşiyor mu?**

Siz hangi bankanın öğrencisisiniz?

Sayfa 12

AKP tipi kılık kıyafet

Sayfa 14

**Yargılama karikatürü:
Pınar Selek davası**

Sayfa 15

Kararımın kalp atışları

Sayfa 16

ODTÜ ÖTK

Sayfa 17

Faili belli: Devlet

Sayfa 18

Haberler

Sayfa 20-21

Kültür&Sanat

Sayfa 23

Ünlü avukat Petrocelli'nin kaybettiği tek dava

Hikaye

... kaldığımız yerden

Yoğun bir vize döneminden sonra Aksak Terazi'nin 2. sayısıyla karşınızdayız. Belirtmek isteriz ki, yazılarımızı yazarken çok zorlandık; çünkü AKP'nin ileri demokrasisine yazı yetiştirmek bir hayli güç.

Newroz bayramına katıldıkları için 9 ay tutuklu kalan Oğuz ve Kadir'in davasını yazarken bir anda kendimizi Hrant Dink davasında çıkan hukuku hiçe sayan karar yazarken bulduk. Tam Hrant Dink davasını yazmaya başladık ki; bu sefer de ev ve işyerlerinde dövülerek CMK'yı ve Avukatlık Kanunu'nu hiçe sayan uygulamalarla gözaltına alınan ardından hiçbir delil olmaksızın tutuklanan avukatlarla neye uğradığımızı şaşırдық. Savunmaya yapılan, hukuka aykırı bu uygulamayı yazmaya karar verdiğimiz anda; çok değil 5 yıl sonra Türkiye'nin yüz karası hukuk kararları arasında şüphesiz 1. sırayı alacak olan Pınar Selek davasının kararıyla karşı karşıya geldik.

Tabii ki bu gelişmeler ileri demokrasinin görünen tarafı. Görünmeyen tarafını ise "klavyeli terör örgütü" Redhack sayesinde öğrendik. Redhack'in YÖK'ün sitesini hacklemesiyle; araba sevdalısı, torpilci, kindar, soyguncu, rektörlerimizi tanıdık.

Hukuk alanında etkisini gösteren ileri demokrasi, biz hukuk öğrencilerini de es geçmedi. Hayırlı olsun! Artık okulu bitirdikten sonra avukat olabilmek için sayısızca sınava girmek zorundayız. Mahkemede dayısı olanlar yaşadı! Evet, son bir buçuk ayda "Bu kadar da olamaz artık!" dedirten mahkeme kararlarıyla, hukuk dışı uygulamalarla karşılaştık. Bizler hukuk fakültesi öğrencileri ve Aksak Terazi'nin yazarları olarak; adaleti olmayan saraylarda verilen kararlara, hukuk dışı uygulamalara karşı susmadık susmayacağız! Araştıracacağız, yazacağız, tartışacağız... Gücünü Türkiye'nin dört bir köşesindeki hukuk fakültelerinden, yani sizlerden alan Aksak Terazi 2. Sayısıyla karşınızda!

Aksak Terazi Yayın Ekibi

Eğer sen de gerçekten bir şeyler ters gidiyor diyorsan, bu aksak terazinin bir ucundan da sen tutabilirsin. Aksak terazide yazılarını, çizgilerini paylaşmak için aksakterazi@gmail.com adresini kullanarak bize ulaşabilirsin.

aksakterazi@gmail.com
[facebook.com/AksakTerazi](https://www.facebook.com/AksakTerazi)
twitter.com/AksakTerazi

Avukatlığa 2 senelik kölelik şartı

Uzunca bir süredir tartışılan ve Kıta Avrupası'ndaki avukatlık yasalarından esinlendiği belirtilen yeni 'Avukatlık Yasa Tasarısı' 1969 yılında çıkmış olan 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'ndan hangi yönlerde farklılık gösteriyor? Çoğumuz bu sorunun cevabını öğrenmeye dahi tenezzül etmiyor; ancak söz konusu olan çoğumuzun iş hayatını etkileyecek olan bir yenilik.

Tasarı meclisten geçecek olursa stajyer avukat olabilmek için hukuk mezunları sınava tabi tutulacak. Bu sınava belli sayıda giriş hakkı olacak. Girilen sınavların birinden belirlenen puana ulaşamayan adayların avukat olma şansları kalmayacak. Tıp mezunlarına uygulanan TUS sınavına benzetilebilir. Şimdiden özel eğitim kurumları ellerini ovuşturmaya başlamışlardır bile. Yüzlerce sınava bir yenisi daha ekleniyor.

Sınavın geçilmesi halinde 2 yıl aşamalı olarak staj yapılması öngörülüyor. Bu sürecin sonunda avukat olabilmek için tekrar sınav uygulanması, sınavı geçenele de avukat yardımcılığı statüsü verilmesi tasarlanmış. Ücretlerin baroya yatı-

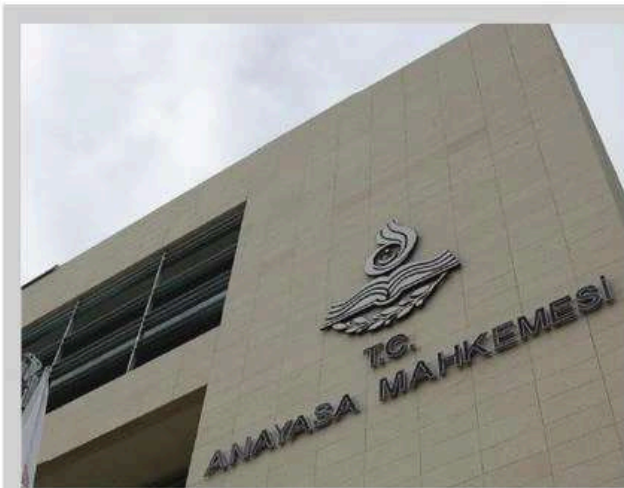
rılması ile kaynakta stopaj kesilmesi zorunlu hale gelmiş olacak. Bunun dışında avukatlık bürolarının şube açabilmesi ve büroların şirketleşme, avukatların ortak olma sürecine girileceği planlanıyor.

Günümüzde avukatlık mesleğinin eski "prestijinden" çok uzak olduğu bir gerçek. Bu taslağı mesleğin itibarsızlaştırmasına önlem olarak görmek yanlış olur. Açıktır ki yeni mezunlar 'avukat' sıfatına sahip olabilmek için uzun yıllar emeklerini, tekelleşmiş hukuk bürolarına çok komik ücretlerle satacaklar. Stajyerlerin çalıştırılmasının (sömürülmesinin) de önünü açacak bu düzenlemeyle birlikte bu meslek eski itibarından çok daha fazla uzaklaşacaktır. Eskiden toplumun görece üst tabakasında sayılan avukatlar önümüzdeki süreçte işçi statüsüne 'düşecektir'. Çünkü sermaye sahibi insanların hukuku ve adaleti bir yatırım amacı, kar sağlama aracı olarak görmesine sebebiyet verecektir. Büyük hukuk büroları kurulacak ve hızlı tekelleşme sürecinin dışında kalanlar özerk bir meslek olan avukatlığı işçilik olarak devam etmek zorunda kalacaktır.

Anayasa Mahkemesi'nden Avukatlık Sınavı'na iptal!

Avukatlık Kanununun da daha önce yapılan değişiklik ile birlikte avukat olmak için sınavda başarılı olma kuralı getirildi. O dönem stajyer avukatların tepkisi ve avukatların mesleklerine sahip çıkması sonucu Anayasa Mahkemesi yapılan değişik-

liği iptal etti. Bugün tekrar temcit pılavı gibi bu değişikli ısıtılıp önümüze getirilmek isteniyor. Aksak Terazî dergi ekibi ve geleceğin avukatları olarak bizler bu sürecin takipçisi olacağız. Avukatlık mesleğine sahip çıkacağız.

Yeni YÖK Başkanı Gökhan Çetinsaya göreve geldiği günden beri her gün TV kanallarında programlara katılıyor, toplantılar düzenliyor. Bu telaşın sebebi gerici ve piyasacı dönüşümü yasalaştıracak, siyasi iktidarı üniversitelere sokacak olan yeni YÖK yasasını bir an önce hayata geçirebilmek.

Yasanın demokratik bir şekilde hazırlandığı imajını vermek için toplantılar yapıldı, "Yükseköğretim Meydanı" kuruldu. Bu tartışmalar internet sitelerinden, TV kanallarından, gazetelerden duyurularak 'demokrasi şovu' yapıldı. Ancak tartışmalarda akademisyenlerin eleştirileri, üniversitelerin açıklamaları dikkate alınmadı. Öğrenciler içinse bu formaliteden yapılan tartışmalara bile gerek duyulmadan, üniversitelerdeki söz hakları yok sayıldı.

Akademi taslağa tepkili

Yasaya gelen en temel eleştiriler, yasanın hazırlık tartışmalarında öğrencilere, akademisyenlere, üniversite çalışanlarına söz hakkı verilmemesi; yeni yasayla akademisyenlerin daha da güvencesizleşecek olması, üniversitelerin siyasi iktidarın ve patronların arka bahçesine dönüşeceği; Diyanet, Emniyet gibi kurumların doğrudan üniversite üzerinde söz sahibi olmasına yol açacağıydı. Bu eleştiriler sonrasında YÖK 2. bir taslak metni yayınladı; ancak yeni metinde de bu eleştirilere dair hiçbir düzenleme yok.

İlk taslakta yer alan yabancı üniversiteler ve özel üniversiteler açılmasına olanak veren maddeler 2. taslakta da korunuyor. YÖK'ün baskıcı özelliği korunarak, taslağın 78. maddesinde izinsiz afiş asmak gibi nedenlerle üniversite öğrencilerine ceza verilebileceği belirtiliyor. Türkiye Yükseköğretim Kurumu (TYK) adını alacak olan yeni YÖK'ün en yetkili organı olan Genel Kurul üyeleri; siyasi partilerin üye sayısı oranında TBMM tarafından seçilecek 5 kişiden 2'sinin AKP'li olabileceği ihtimali bu modeli 2. alternatif haline getirildi. İlk alternatif olarak: Üyelerin 7'si Cumhurbaşkanı, 7'si Rektörler Kurulu, 7'si de "üst düzey kamu kuruluşu temsilcileri" arasından Bakanlar Kurulu'nca seçilecek. Bu mo-

YÖK yasası oyununda 2.perde

ÜNİVERSİTE A.Ş.'YE
YÖK'E VE
YASASINA
GEÇİT YOK!

delle AKP'nin seçmediği kimse Genel Kurul'a dahil olamayacak. Ayrıca 2 modelde de üst düzey kamu kuruluşu temsilcilerinin de genel kurula katılması öngörülüyor. Bu durum, Diyanet, Emniyet gibi unsurların üniversiteler üzerinde doğrudan söz hakkı olmasına olanak sağlıyor. Üniversite yönetiminde patron sayısı artıyor

Önceki taslakta, patronların ve doğrudan Bakanlar Kurulu'nca atanacak 2 AKP temsilcisinin üniversite yönetmesine imkan veren Üniversite Konseyleri, üye sayılarındaki ufak değişikliklerle bu taslakta da korunuyor. Yeni taslakta üniversite konseyine seçilecek patronların sayısı 2'den 3'e çıkarılıyor. Üniversite Konseyi'nin görevleri arasında "Bakanlar Kurulu'nun belirlediği öğrenci ücretlerini ... katına kadar çıkarmak" yer alıyor. Mevcut yasadaki %30 artırılabilecek harçlar, bu taslak yasalaşırsa kalkmak bir yana artırılarak alınabilecek.

Rektör seçimlerinde de karar Cumhurbaşkanı'na bırakılıyor. Belirlenen 3 aday arasından rektörün cumhurbaşkanı tarafından atanması öngörülüyor.

Önceki taslakta yer alan Bilgi Lisanslama Ofisleri yeni taslakta Teknoloji Transfer Ofisleri'ne dönüştürülüyor. Bu ofislerin sermaye şirketi statüsünde açılacak olması, açıldığı devlet üniversitesinin doğrudan şirketleşmesi anlamına geliyor. Taslakta; öğretim elemanlarının da bilimsel çalışmalarını ticarileştirmek için; bu şirketlere ortak olması ve bu şirketlerde çalışabilmesi için üniversitedeki normal görevlerinin azaltılması da yer alıyor.

Akademiklerin baştan aşağıya dönüştürülmesi hedefiyle hazırlanan yeni YÖK yasa tasarısı birçok üniversitenin eleştirilerine neden oldu. Uzun zamandır hareketsiz kalan akademisyenleri de sokağa döken ve üniversitelerini yeniden ayağa kaldıran yeni tasarısı; bu tasarısı bir an önce meclisten geçirmeye hevesli YÖK Başkanı'nı da, patronları da, AKP'li-leri de oldukça zorlayacağı benziyor.

Adalet savunmasız

AKP iktidarının "ileri demokrasisi" toplumsal muhalefeti susturmak için yine iş başında. Birkaç hafta önce hukuksuz bir şekilde ev ve işyerleri basılan ve gözaltına alınan 64 kişinin arasında Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi 11 avukat bulunmaktadır. Bu operasyon toplumsal muhalefetin nezdinde halkın savunma hakkına yapılan ve tamamen hukuk dışı ve usulsüz gerçekleştirilen bir operasyondur. Avukatlık mesleğinin onurunu ayaklar altına alan bu operasyon bir kez daha AKP'nin kara yüzünü bizlere göstermiştir.

Bürolarının, işyerlerinin aranması ve avukatların gözaltına alınması için mahkeme kararı gerekli olduğu halde herhangi bir mahkeme kararı olmaması; büroların ve konutların Cumhuriyet Savcısı ve Baro'dan görevlendirilen bir avukatın gözetimi altında aranması gerektiği halde ne Cumhuriyet Savcısı ne de Baro temsilcisinin bulunmaması; bu operasyonun tamamen siyasi ve keyfi olarak yapıldığını göstermektedir.

Hem iç hukuk hükümlerine hem de ulusal-üstü hukuka aykırı olan bu operasyonda yapılan usulsüzlükler ve keyfi uygulamalar bunlarla sınırlı değildir. CMK'nın 130. maddesine göre "Arama sonucu el konulmasına karar verilen şeyler bakımından bürosunda arama yapılan avukat, baro başkanı veya onu temsil eden avukat, bunların avukat ile müvekkili arasındaki meslekî ilişkiye ait olduğunu öne sürerek karşı koyduğunda, bu şey ayrı bir zarf veya paket içerisine konularak hazır bulunanlarca mühürlenir ve bu konuda gerekli kararı vermesi, soruşturma evresinde sulh ceza hâkiminden, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemeden istenir. Yetkili hâkim elkonulan şeyin avukatla müvekkili arasındaki meslekî ilişkiye ait olduğunu saptadığında, elkonulan şey derhâl avukata iade edilir ve yapılan işlemi belirten tutanaklar ortadan kaldırılır. Bu fıkrada öngörülen kararlar, 24 saat içinde verilir"

Gözaltına alınan Av. Efkan Bolaç'ın telefonuna el konulup zarf mühürlendikten sonra Efkan

Bolaç'ın telefonundan bir başkasına mesaj gönderilmesi bu operasyonun nasıl bir komplodâhilinde yapıldığını gözler önüne sermektedir. ÇHD İstanbul şubesi önünde ve Çağlayan Adliyesi'nde meslektaşlarının gözaltına alınmasına tepki gösteren avukatlara polis saldırdı ve bu saldırı sonucunda bir avukat yaralandı. Gözaltındaki avukatların en temel ihtiyaçları keyfi olarak karşılanmadı. Gözaltı sürecinde yaşanan bu usulsüzce hukuka aykırı uygulamalar Adliye'de de devam etti. Gözaltına alınan avukatlar adliyeye elleri ters kelepçeli bir şekilde getirildi. Savcılıktaki sorgulama sırasında yaşananlar ise sözde hukuk devleti tekrar gözler önüne serdi. Avukatlara 1 Mayıs, 2 Temmuz ey-lemeleri, öğrenci oldukları sırada katıldıkları ey-lemeler, "Hey Tekstil işçilerinin avukatlığını neden yapıyorsun?" gibi sorular soruldu.

Aslında biz bunlara şaşırmadık. Newroz'a katılmanın suç olduğu, basılmamış kitapların toplatıldığı, puşi takanların, deresine sahip çıkanların, sınırsız ve sömürsüz bir dünya isteyenlerin terörist ilan edildiği bu ülkede bizler bu sorulara şaşırmadık. Ama bizler bu avukatları tanıyoruz. Bu avukatlar işten atılan işçilerin davalarına bakan, üniversiteden atılan öğrencilerin davalarına bakan, gözaltında işkenceyle katledilenlerin avukatlığını yapan, HES'lere karşı mücadele yürüten, faili meçhul davaları aydınlığa çıkartan, kentsel dönüşüm mağdurlarının avukatlığını yapan; zalimin, zulmün karşısında halkın adaletini savunan avukatlardır. Ne usulsüz gözaltılar ne hukuksuz tutuklamalar ne de zalimlerin, zulmün iktidarı olan AKP'nin baskıları bizleri ve savunmayı susturabilir ve yıldırabilir. Gözaltına alınan Av. Taylan Tanay'ın da gözaltına alınırken dediği gibi "Çıkacağız, yine birlikte mücadele edeceğiz"

Geleceğin avukatları, hâkimleri ve savcılarını olarak bu hukuksuzluğa karşı sessiz kalamayız. Demokrasi ve insan hakları için savunmaya özgürlük, herkes için adil yargılama talep ediyoruz.

DÜN DEN BUGÜNE

@2008 Ankara'da meydana gelen doğal gaz patlamasına hayatını kaybeden gençin annesine "evi tutarken gerekli özeni göstermediği" gerekçesiyle 2,5 yıl hapis cezası verildi.

@2009 Huzurlu Yaşamı Destekleme Derneği, polis günü nedeniyle "ödüllü tabanca atışı" yarışması düzenledi.

@2012 "orantılı güç" nedeniyle yaşamını yitiren ya da sakatlanan onlarca kişi yetmezmiş gibi emniyet teşkilatı bir de körlüğe neden olan fenerlerle eksikliğini tamamladı.

@ Twitter fenomeni Melih Gökçek twitterda bir kına "genelevde mi çalışıyorsun?" imalı soru sordu. Ayrıca kendisiyle tartışan 800 kişiyi hakaret suçlamasıyla mahkemeye verdi.

@2012 Malatya-Sürgü Çok Programlı Lisesi'nde kadın öğrencilere kapanmaları konusunda baskı yapılırken, bedava baş örtüsü dağıtıldı.

CEZALARI TERFİ OLDU?

"Evet kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz. Güvercinler kentin ta içlerinde, insan kalabalıklarında dahi yaşamlarını sürdürürler. Evet biraz ürkekçe ama bir o kadar da özgürce"

Hrant Dink

"Tıpkı bir güvercin gibiyim...
Onun kadar sağıma soluma,
önüme arkama göz takmış durumdayım.
Başım onunki kadar hareketli...
Ve anında dönecek denli de süratli"

Hrant Dink'e, Ermeni kimliği üzerine yazdığı 8 bölüm-
lük yazı dizisinin 13 Şubat 2004 tarihli bölümü nedeniyle,
Adalet Bakanlığı'nın izniyle, 16.04.2004 tarihinde "Türk-
lüğü neşren tahkir ve tezyif etme" suçunu düzenleyen
eski TCK maddesinin 159 uyarınca dava açıldı. Mahkeme
tarafından tayin edilen İstanbul Üniversitesi'nden 3 kişi-
lik bilirkişi heyetinin "Sanıklardan Fırat (Hrant) Dink
tarafından yazılan yazının tam olarak anlaşılabilmesi
için yazının parçası olduğu dizi tümüyle incelenmelidir.
Bu inceleme sonucunda dava konusu yazıda yer alan
ifadelerin 159. maddede düzenlenen Türklüğü tahkir ve
tezyif suçunun tipik eylem unsurunu oluşturmadığı,
ayrıca eylemde suçun oluşumu için gerekli olan tahkir
ve tezyif özel kastının bulunmadığı..." şeklinde ifade et-
tiği, yazıda herhangi bir suç unsuru bulunmadığına dair
lehte raporuna karşılık, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun
son olarak cezayı onamasıyla Dink, 6 ay hapis cezasına
mahkum edildi. Fakat Dink bu duruma hiçte yabancı
değildi zira 2002 yılında Urfa'da gerçekleşen bir konfer-
ansta yaptığı konuşma sırasında Türk olmadığını,
Türkiyeli ve Ermeni olduğunu söylemesi üzerine, yine
aynı maddeden yargılanmıştı.

Bu ceza Hrant Dink'i öldürmeyi kafasına koyanlar için
sağlam bir zemin yaratıyordu. Karar, adalet belgesi değil,
adeta idam mahkumunun boynuna asılan yaftaydı(1).

"Bu suç benim algılamamla ırkçılıktır ve ben böyle bir
suç işlemedim. Bu benim alnıma sürülmek istenen kara
bir leke, yargı eğer bunu düzeltmezse ülkemi terk eder,
çeker giderim"

Bununla da yetinilmedi, aldığı ceza üzerine yaptığı yo-
rumlar için "adil yargılamayı etkileme" iddiasıyla Dink'e
ayrıca dava açıldı. Birçok gazete ve köşe yazarları bu
kararları eleştirir nitelikte yazılar yazmasına rağmen
sadece Hrant Dink ve Agos'a dava açıldı.

"Ben sanığım, bir sanıktan daha fazla kimin yargıyı etk-
ileme hakkı olabilir ki?"

Eski TCK 159 yani mevcut 5237 sayılı TCK madde 301
tamamıyla kaldırılması gerekli bir madde. Zira Ermeni
Soykırımını kabul eden birçok yazar bu suçtan hapis
cezasına çarptırıldı. Yapılan yeni düzenlemeyle ceza kap-
samına yalnızca kişi ve kurumlar değil, internet siteleri de
giriyor. Ragıp Zarakolu, Ferhat Tunç, hala yargılanmakta
olan isimlerden birkaçı iken, davası düşenler ve beraat
edenler arasında Orhan Pamuk, Elif Şafak, İlhan Selçuk,
Ahmet Şık gibi yazarlar ve gazeteciler de var. Mahkum
olanlardan bazıları ise; Hrant Dink, Eren Keskin, Erkan
Akay, Hanefi Bekmezci ve Zülküf Kısınak...

Hrant Dink, 19 Ocak 2007 tarihinde kurucusu ve genel
yayın yönetmeni olduğu Agos Gazetesi'nin önünde
öldürüldü. Aslında Dink ölmeden çok kısa süre önce
kaleme aldığı "Niçin hedef seçildim" ve "Ruh halimin
güvercin tedirginliği" biri 12 Ocak 2007, diğeri ise 19 Ocak
2007 tarihli yani, biri cinayetten bir hafta öncesine, diğeri
ise Agos Gazetesi'nde cinayet günü yayınlanan
yazılarında gelmekte olan kötülükle ilgili çok net bilgiler
veriyordu. Hrant Dink'in 6 Şubat 2004 tarihli "Sabiha
Hatun'un Sırrı" isimli yazısı, Hürriyet'te 21 Şubat 2004 tar-
ihinde Agos'tan alıntılanarak manşetten verilmeye başlandı
oldu ve Türkiye'de yer yerinden oynadı. Genelkurmay bu
haberi yapanlara karşı "Böyle bir sembolü amacı ne
olursa olsun tartışmaya açmak, milli bütünlüğe ve
toplumsal barışa karşı bir cürümdür" açıklamasıyla tepki
koyuyordu. Genelkurmay'ın 22 Şubat Pazar günü yayın-
ladığı bu bildiri üzerine, ertesi gün İstanbul Vali yardım-
cılarından biri Dink'i arayıp bu yazıya kaynak belgeleriyle
Valiliğe gelmesini söyledi. Hrant Dink'i tedirgin eden
görüşme basın tarihinde bir ilk olsa gerek. Devletin
yazdıklarından rahatsız olduğu gazetecileri Valiliğe
çağırarak uyarması, hem de bunu MİT'çilerin yapması
olağan bir durum değildi(2). Bu görüşmeye katılan iki
kişiden biri olan Özel Yılmaz'ın, Ergenekon davasında

barat görevlileri oldukları ortaya çıktı. Genelkurmayın bildirisi ve MİT'in uyarısının ardından radikal sağ basında Dink'i hedef gösterme kampanyası başladı. Bu olaylarla birlikte Dink'in, gerek telefonu gerekse mailleri tehdit mesajlarıyla doluyor, ayrıca bazı faşist gruplar hem Agos önünde hem de adliye önlerinde Hrant Dink'e linç girişiminde bulunuluyordu. Hrant Dink "Niçin hedef seçildim" başlıklı yazısında durumu şöyle anlatıyordu:

"26 Şubat günü İstanbul Ülkü Ocakları İl Başkanı Levent Temiz'in başını çektiği bir grup ülkücü, Agos'un kapısına gelerek aleyhine sloganlar attı ve tehditlerde bulundu. Grubun kullandığı sloganlar çok netti: "Ya sev ya terk et", "Kahrolsun ASALA", "Bir gece ansızın gelebiliriz". Grubun lideri Levent Temiz'in yaptığı konuşmada hedef açık ve seçikti: "Hrant Dink, bundan sonra bütün öfkemizin ve nefretimizin hedefidir, hedefimizdir."

Sıradan ve olağan bir cinayet olayında şayet maktul, ölümlü tehdit edildiğine, hedef gösterildiğine ilişkin bir yazı, bir mektup bırakmış ise, soruşturmayı yürüten savcı, bu mektubu ya da yazıyı dikkate almak ve bu mektupta adı geçenler hakkında soruşturma yapmak zorundadır. Soruşturmayı yürüten savcılar, Dink' in söz konusu yazılarını görmezden geldiler. Oysa Dink ailesi fertleri, cinayetin hemen ardından, 12.02.2007 tarihinde müşteki sıfatıyla savcılığa verdikleri ifadelerinde bu yazılarda ismi geçen kişi ve kuruluşlardan şikayetçi olduklarını açıkça dile getirdiler(3).

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Hrant Dink cinayeti davasında, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararının, "Sanıkların atılı suçları örgütün faaliyeti çerçevesinde işlediği" gerekçesiyle bozulmasını istedi.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Hrant Dink cinayeti davasıyla ilgili tebliğnamesinde, "Dosya kapsamında anlaşıldığı üzere, sanıklar tarafından gerçekleştirilen 19 Ocak 2007 tarihinde sırf başka din ve milliyetten olması nedeniyle Hrant Dink'in öldürülmesi, sistemli, planlı ve organize olarak bir örgüt faaliyeti kapsamında, devletin birliğini bozmaya yönelik eylemler olarak değerlendirilmelidir" dendi.

Genelkurmay Başkanlığı'ndan yargı makamlarına, hükümet sözcülerinden güvenlik birimlerine, medyadan paramiliter güçlere kadar, tüm resmi/siyasi aktörlerin Hrant Dink'in öldürülmesinde, cinayetin önlenmemesinde, gerçek failerin ortaya çıkarılmamasındaki işlev ve sorumlulukları açıkça ortaya çıktı. Yukarıda işaret edilen kurumlar ve mekanizmaların Dink cinayetine hazırlanması, işlenmesi, cinayetin ardından delillerin gizlenmesi, karartılması, gerçeğin üstünün örtülmesi, yargı süreçlerinin sınırlarının ve çerçevesinin çizilmesi ve bu sınırların dışına çıkılmamasındaki dikkat

çekici uyumu; sürecin tek merkezden yönetildiği gerçeğini ve aynı zamanda bu uyumun, cinayetin meşrulaştırılması ve cezasızlığını da olağanlaştıran güçlü bir aygıtın ve zihniyetin varlığını da ortaya çıkardı(4).

Sonuç olarak AKP iktidarının, Dink cinayetine üzerini kapatmanın yanı sıra cinayette ihmali değil kastı olan kamu görevlilerini nasıl kademe kademe yükselttiğine değinmek lazım. Nihat Ömeroğlu, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nda Dink'in, "Türklüğü aşağıladığı" ve cezalandırılması gerektiği yönünde görüş bildiren 18 hakimden birisiydi ve TBMM' de AKP oylarıyla Türkiye'nin ilk ombudsmanı seçildi. Hrant, öldürüldüğü yıl vali olan ve cinayetin hemen ardından Trabzon ve İstanbul Emniyet toplantılarında Ramazan Akyürek'i koruyup, susmasına sessiz kalan Muammer Güler, mülkiye müfettişlerinin haklarında soruşturma talep ettiği İstanbul Emniyet Müdürü ve İstihbarat Şube Müdürü hakkında soruşturma izni vermedi. Dink'in katledilmesinin ardından Güler, kamuda en yüksek dereceli memurluk olan "müsteşarlığa" terfi ettirilerek Türkiye'nin ilk Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı oldu, AKP milletvekili olarak parlamentoya girdi. Ve şimdi de İçişleri Bakanı olarak gelebileceği en yüksek kademeye gelmiş bulundu. Hrant Dink öldürülmeden bir yıl önce Trabzon Emniyeti'nden gelen istihbarata rağmen harekete geçmeyen İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah hakkında ne soruşturma başlatıldı ne dava açıldı. Cerrah, cinayetten sonraki süreçte valiliğe terfi ettirilerek Osmaniye'ye atandı.

Emniyet Ajanı Sanık Erhan Tuncel: "Bana yardımcı istihbarat elemanı olmam teklif edilmedi. Bir nevi karar verildi." (2004 yılında McDonald's'ı bombalayan Yasin Hayal'e bombayı yapan Erhan Tuncel'in adı, zamanın Trabzon Emniyet Müdürü Ramazan Akyürek tarafından yargılanmamak üzere dosyadan çıkarıldı ve Tuncel, "yardımcı istihbarat ajanı" olarak göreve alındı)

Azmettirici sanık Yasin Hayal: "Erhan Tuncel'e muhbirlik görevini veren kimse, bence Dink cinayeti azmettiricilerinden birisi de odur"

İstihbarat Ajanı Polis Memuru Muhittin Zenit: "Tek farklılık vurduktan sonra kaçmayacaktı ama bu kaçtı"

Sanık Engin Yılmaz: "Dink' in kalemını devlet kardı(5) "

Dipnotlar:

1,2,4 Nedim Şener, Dink'in Kalemını Kim Kırdı? , Kırmızı Cuma

3,5 Hrant Dink "Esas Hakkındaki Rapor" <http://www.hrantdink.org/>

Çıkmaz bir sokak: Başkanlık sistemi

Bugün Erdoğan tarafından yeniden tartışmaya açılan Başkanlık ve Yarı Başkanlık sistemine geçiş önerileri Türkiye'de ilk kez, hükümet istikrarsızlığının yoğun olarak yaşanmaya başlandığı 1980'lerde, akademik ve siyasal çevrelerde tartışılmıştır. Hükümet sisteminin değiştirilmesi, başkanlık sistemine geçilmesi 1980'lerde Turgut Özal 1990'ların sonunda Süleyman Demirel ve 2005'te Recep Tayyip Erdoğan tarafından tekrarlanmıştır. Fakat bu öneriler siyasal ve akademik çevrelerden yeterli ilgiyi göremeyince sonuçsuz kalmıştır.

Başkanlık sistemi demokratik midir?

Başkanlık sisteminin birden çok tanımı olmakla beraber Sartori'ye göre 'Bir siyasal sistem, ancak devlet başkanı halkoyundan çıktığı, önceden belirlenmiş görev süresi içinde parlamentonun oyuyla görevden uzaklaştırılmadığı ve atanmış olduğu hükümetlere başkanlık ettiği veya onları bir şekilde yönlendirdiği takdirde' (1) başkanlık sistemi mevcuttur.

Başkanlık sisteminin temel özelliklerinden biri, yürütme gücünü tek başına kullanacak kişinin, halk tarafından doğrudan doğruya veya dolaylı, kesin bir süreliğine seçilmesidir. Başkanın sabit bir süreyle seçilmesi ve yasama organı tarafından düşürülebilmesi sistemi "istikrarlı" fakat "katı" yapar. Başkanlık sisteminin yapısında var olan katılık meşruiyeti kaybetmiş bir başkanın görevden alınamaması sonucunu doğurmaktadır. Bu da başkanlık sistemindeki meşruiyet krizinin rejim krizine dönüşmesine yol açar. Brezilya'da Başkan Fernando Collar'ın karşılaştığı meşruiyet krizlerinin rejim krizine dönüşmesi Başkanlık sistemini katılığına örnek teşkil eder. Parlamenter sistemde ise yasama ve yürütme arasında çıkan krizleri rejim krizine dönüşmesinin engelleyen kral, cumhurbaşkanı gibi mekanizmalar vardır. Başkanlık sisteminin katılığının yol açtığı diğer sorun, tekrar seçilme yasağıdır. Bunun iki türlü sonucu vardır: Birincisi yürütmeye icraatlarının hesabının sorulamamasıdır. İkincisi ise Harry Kantor'a göre yeniden seçilme yasağına benzer sınırlandırmalar, demokrasi üzerinde bozucu bir etkiye sahiptir. Çünkü demokrasilerde seçmenlerin istediği kişiye oy verebilmesi gerekir.(2)

Başkanlık sisteminin karşılaştığı en önemli sorunlardan biri de 'çift meşruiyet' durumudur. Çift meşruiyetin yaşanmasının

nedeni başkanın ve kongrenin halk tarafından seçilmesidir. Bu sistemlerde yasama ve yürütme organlarının birbiriyle yarışan meşruiyet iddiaları olabilir. Parti sisteminin parçalandığı ve çok yapılı parti sistemlerinde başkanı seçen çoğunluğun ve kongreyi seçen çoğunluğun farklı siyasi eğilimleri olabilir. Bu da bu iki gücün izleyeceği politikalar üzerinde uzlaşma ve birlikte hareket etme zeminini yok edebilir. Bu da sistemin tıkanma ve kilitlenme ihtimalini güçlendirir. Ancak bu ihtimal her zaman gerçekleşmeyebilir. Örneğin ABD'de ikinci dünya savaşından bu yana böyle bir şey olmamıştır. Zaten ABD bu sistemin çıkmazlarının bir istisnasıdır ve bunun ekonomik, sosyal, bölgesel ve kültürel birçok nedeni vardır. Başkanlık sisteminin yarattığı önemli sorunlardan biri de toplam-sıfır oyunudur. Toplam-sıfır oyununa göre kazanan aday yürütmenin bütün gücüne sahip olurken, kaybeden aday ise yönetim sürecinde herhangi bir rol oynamaz. Linz, başkanlık sisteminin toplam-sıfır oyununu, toplam-sıfır oyununun ise çok daha kutuplaşmış siyasi sürece yol açtığı iddiasındadır. Gerçekten de başkanlık sisteminin plebisitçi yapısı ve siyaset sürecinin toplam-sıfır oyununa göre şekillenmesi kutuplaşmaya yol açmaktadır. Ve bu kutuplaşmada iktidarı elinde bulundurana sınırsız yetki vermekte ve yönetimlerde kişiselliğe neden olmaktadır. Öte yandan başkanlık sisteminde uzlaşmanın yerini kutuplaşma, ortaklığın yerini ise çoğunlukçuluk alır.

Peki ya Türkiye'de?

Türkiye'de başkanlık sistemine geçiş önerileri demokrasinin iyileştirilmesinden ziyade başkanlık sistemini tartışmaya açan Özal, Demirel ve Erdoğan gibi liderlerin kişisel özelliklerinden ve emperyalizm yararına gerçekleştirilen politikaların denetim mekanizmasından yoksun kalmalarını istemeleridir. Bu liderler hayata geçirmek istedikleri politikalar için parlamentoyu her zaman bir engel görmektedir. Bunun için hukuki bir geçerliliği olmayan, siyasal ve akademik çevrelerden destek alamayacaklarını bildikleri halde başkanlık sistemini parlamentoya karşı şantaj olarak kullanmakta. Önemle altını çizerek burada yapmak istediğimiz var olan parlamenter sistemi savunmak değildir; fakat Türkiye'de eğer demokrasi namına bir şeyler yapılacaksa başkanlık sistemi en son tartışılması gereken öneridir.

1. Serap Yazıcı 'Başkanlık ve yarıbaşkanlık sistemleri, Türkiye için bir değerlendirme 2. Kantor'un bu görüşleri için bkz. Lijphart 1994, s.100

Taşeron: Güvencesizliğin sözleşmesi

Taşeron çalıştırma, son 30 yıldır neoliberal sistemin bir stratejisi olarak dünyada yaygınlaşan en ağır çalıştırma biçimlerinden biridir. Ülkemizde de en çok tartışılan konuların başında gelen taşeron çalıştırma biçimi, 4857 sayılı İş Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Bu kanunun 2. maddesinde taşeron çalıştırma şu şekilde tanımlanmıştır: "...Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirildiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir"

Taşeronluk kanunda "alt işveren" şeklinde açıklanmıştır. Taşeronluk düzeni, emek/işgücü maliyetinin azaltılmasını ve patronların kârlarının büyütülmesini esas almaktadır. Aslında taşeronluk sistemi, patronların işçilere karşı başlattığı bir nevi savaştır. Taşeronluk sisteminin temel amacı çalışma yaşamını tümüyle esnekleştirerek işçinin tüm zamanını işyerine göre ayarlamasını sağlamak, kısa süreli sözleşmeli işçiliği kadrolu işçiliğin yerine geçirmek ve böylece işçinin sosyal haklardan yararlanmasının önüne geçmek, ücretleri düşürmek, iş saatlerini uzatmak, işçilerin birleşmesini ve sendikalaşmasını engellemektir.

Taşeron şirketler, işçilerle esas olarak bir yılı tamamlamayacak şekilde sözleşme yapıyor ve kıdem dâhil hiçbir sosyal hak vermiyorlar. İşsizlik sorunun yoğun olduğu ülkemizde işçiler taşeron dayatmayı, güvencesiz çalışmayı ve düşük ücretleri kabullenmek zorunda kalıyor. Hal böyle olunca ücreti düşük tutulan işçi, gelirini bir parça arttırmak için çözüm yolu olarak fazla mesaiyi seçiyor. Böylece uzun saatler boyunca çalışan işçi bitkin düşerken, düşük ücret karşılığında az işçiyle istediği üretimi yapan patron karını büyütmüş oluyor.

Kar hırsı ölüm getiriyor

Patronlar karlarını daha fazla yükseltmek amacıyla birçok maliyetten kurtulma yoluna gidiyorlar. Mesela makinelerin tamir ettirilmesini, üretim için gerekli donanımın sağlanmasını ve altyapının oluşturulmasını, iş güvenliği önlemlerinin alınması gerekirken kârlarının düşmesini istemeyen patronlar, gerekli altyapıyı kurup gerekli tedbirleri almıyorlar. Örneğin üretimi arttırmak amacıyla pek çok metal fabrikasında, makinelerin sensörleri sökülerek hızları arttırılıyor.

Sonuç olarak ise iş kazaları kaçınılmaz hale geliyor. Her ay yüzlerce işçi sakatlanıyor ve ortalama 100'den fazla işçi ölüyor patronların sermayesi büyümeye devam ediyor. AKP hükümeti ise, patronların karlarını düşürmemek ve sermayenin büyümesini sağlamak için bilinçli olarak iş kazalarına müdahale etmiyor.

7 Ocakta, Zonguldak Kozlu'da 8 maden işçisi iş kazası geçirerek yaşamını kaybetti. Çalışma Bakanlığı'nun veri-

lerine göre, her gün ortalama 4 işçi iş kazası sonucu hayatını kaybediyor. Böylece bir senenin sonunda yaklaşık 1500 işçi, patronların kar hırsının kurbanı oluyor. İş kazalarında yaralanan ve sakat kalanların ise haddi hesabı yok. İş kazası geçiren işçiler, ağırlıklı olarak taşeron şirketlerin bünyesinde çalışıyorlar. Taşeronluk düzeni büyüdükçe iş kazaları ve işçi ölümleri de artıyor. Zonguldak Kozlu'da ölen 8 madenci de, Türkiye Taşkömürü Kurumu'na iş yapan Star Madencilik adlı taşeron şirkette çalışıyorlardı. İstanbul İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi de bir açıklama yaparak aralık ayında en az 76, 2012 yılında da en az 878 işçinin iş kazaları sonucu hayatını kaybettiğini duyurdu. Açıklamada özellikle tersanelerde 2012 yılında meydana gelen iş kazalarında 10 işçinin hayatını kaybettiği ve tersanelerde ölen işçi sayısının 154'e yükseldiği ifade edildi. 154 işçinin 149'unun "taşeron şirketler" bünyesinde çalıştırılan işçiler olduğuna işaret edildi.

Şimdiki yasada taşeronlar ana işin yalnızca bir parçasını yapabiliyorlar. Sistem genişletildiğinde taşeron şirketler, tüm işleri yapabilir hale gelecek. Bu, taşeronluğun ana çalışma biçimi haline gelmesi demektir. Yargıtay Genel Hukuk Kararları'ndan bazılarına göre asıl işverenin zarara uğramaması için taşeron çalışmanın sınırları çizilmelidir, ancak asıl sorun asıl işverenin uğradığı zarar ya da kar edememesi değil işçilerin uğradığı zararlar olmalıdır ve bu çalışma sisteminin işçilere zarar verdiği açıktır.

İşçilerin insanca yaşama hakkının elinden alındığı bir durum ise güvencesiz esnek taşeron çalışma biçimleri yanında asgari ücrettir.

"Açlık sınırı 1030, yoksulluk sınırı 3.300, asgari ücret 739 lira"

Bunların devamı olarak asgari ücret tartışmaları da gündeme geliyor. Bu tartışmalardan ilki, asgari ücretin belirlenme yöntemi üzerine. Türkiye'de 40 milyona yakın insanı ilgilendiren bir ücretin 5 işveren temsilcisi, 5 hükümet (en büyük işveren) temsilcisi ve 5 işçi temsilcisinden (en çok üyesi olan konfederasyondan Türkiye İş'ten) oluşan Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından belirlenmesine itirazlar var. Zaten 2013 bütçesinde miktarı belirlenen artışlar ortaoyunu gibi bu toplantıda uzlaşmış gibi, bir toplu pazarlık sürecine gidilmeden kabulleniliyor. Bir diğer tartışma konusu da ücretin miktarı üzerine. Hükümet, 2002 yılından bu yana asgari ücretin yüzde 300 oranında zamladığını söylüyor ancak devletin bir kurumu olan TÜİK bile açlık sınırının bin liradan fazla, yoksulluk sınırının da 3 bin liradan fazla olduğunu belirtiyor. Ayrıca istatistikler, 2002'den bu yana asgari ücretle en düşük kamu çalışanının maaşı arasındaki farkın giderek büyüdüğünü gösteriyor.

Hükümet "kuru fasulye, ekmek" gibi örneklerle asgari ücretlinin bu ürünlerden eskisine göre daha fazla alabildiğini söylese de 2002'den bu yana eğitim, sağlık, barınma, ısınma, ulaşım gibi temel ihtiyaçlara yapılan zamlardan hiç söz etmiyor.

Kamu alanının piyasalaştırılmasıyla birlikte kamusal hizmetlerin parasız bir şekilde sağlanması talebi de "insanca yaşamaya yetecek ücret" talebinin ayrılmaz bir parçası konumunda (1).

<http://www.sendika.org/2012/12/asgari-ucret-tartismalari/>

Avukatlar işçileşiyor mu?

Aksak Terazi'nin ilk sayısında avukatların devlet eliyle tasfiyesini ve bu tasfiyenin sonuçlarını üzerinde durduk. Bu sayıda ise avukatlık mesleğinin, neo liberalizm ve piyasanın etkisiyle beraber tasfiyesini anlatmaya çalışacağız. Bu sürecin daha iyi anlaşılabilmesi için avukatlık mesleğini, tarihten günümüze kadar gelişimini anlatmak yerinde olacaktır.

Tarihten günümüze avukatlık

Avukatlık mesleğinin kökenlerine Eski Yunan ve Roma uygarlıklarında rastlanılmaktadır. Asıl olarak hukukçuluk mesleği Roma'ya dayandırılmaktadır. Antik Yunan'ın aksine Roma'da bir "hukuk mesleğinin" varlığından söz edilebileceğinden bahsedilmektedir. Burada ki hukukçular "orator" olarak adlandırılmakta ve baktıkları dava karşılığı ücret almamaktaydılar. Cicero ile birlikte sahip oldukları hukuk bilgisiyle, hukuki konularda kendilerine danışılan bir grup haline geldiler. Antik Yunan'da ise bir Roma'dan daha geri kalmış hukukçu mesleği vardı. Buradaki hukukçular bir kişiyi mahkemede temsil etmemekte, sadece mahkemeye çıkacak kişinin mahkeme önünde okuyacağı belgeyi hazırlamaktaydılar. Antiphon ile başladığı söylenen bu kişilere mesleki anlamda Legographes adı verilir. Lysias, Isocrates ve Demosthenes bu mesleği yapan ünlü kişilerdir. Bugünkü anlamda hukukçuluk mesleği ise 13. yüzyılda ortaya çıktığı kabul edilmektedir. Hatta hukukçuları simgeleştiren ve ayrıcalık kazandıran peruk, cüppe mesleğe kabul ve baroya kabul bu dönemlerde ortaya çıkmıştır. Hukukçuluk mesleğinin profesyonel bir meslek olarak ortaya çıkması için öncelikle 'modern hukuk'un ortaya çıkması gerekmektedir. Bu saptamanın Türkiye'ye de özgülmesi doğru olacaktır. Çünkü Osmanlı Devleti'nde hukukun ve hukukçunun var olduğu bilinmekle beraber Tanzimat'a kadar bu kurumlar günümüzdeki anlamda modern kurumlar değildi. Osmanlı devletinde Şeyhülislam dini esaslara göre fetva verme makamı iken, aynı zamanda yargısal alanda da faaliyet göstermekteydi. Avukatlık kurumu Osmanlı hukukuna ilk olarak 1875 yılında girdiği bilinmektedir. Esasen bu kişiler bugün arzuhalci olarak bilinen temsil yetkisi olmayan, hukuki dilekçe hazırlamak konusunda yardımcı olan kişilerdi. Cumhuriyet'le beraber yargı alanındaki çokluk teke indirilmiştir ve getirilen avukatlık kanunlarıyla beraber modern anlamda hukukçuluk ve hukuk kurumları ortaya çıkmıştır.

Avukatlar işçileşiyor mu?

Ülkemizde uygulanan neoliberal politikalar eğitim, sağlık, barınma, beslenme başta olmak üzere birçok alanda kendini göstermiş ve büyük değişimlere deyim yerindeyse büyük yıkımlara sebep olmuştur. Avukat

lık mesleği özellikle 1980 sonrası neoliberalizmin etkisinden ve sermaye birikim süreçlerinden nasibini almış ve bu mesleğin çehresinde büyük değişimler olmuştur. Avukatlıkta neoliberalizm işçileşme, yabancılaştırma, piyasalaştırma ve meslekte uzmanlaşma olarak kendini göstermektedir.

Piyasanın etkisi, ilk olarak genç avukatların mesleğe giriş aşamasında kendini göstermektedir. Genç avukatlar mesleğe başladığında büro açamamakta ve birçok sıkıntılarla karşılaşmaktadır. Yine mesleğe yeni başlayan genç avukatlar emeğini direkt olarak müvekkile değil de meslekte uzun yıllar geçirmiş ve tekelci bir karakter kazanmış büro sahiplerine satmaktadır. Hiç şüphesiz bu değişim büro içi emeğin şekillenmesinde de kendini göstermektedir. Büro sahibi olan avukat emeğinin yararlı etkisini doğrudan kullanıcıya yani müvekkile 'para' karşılığı satmakta iken; büro sahibi avukatın yanında ücretli (bağımlı) çalışan avukat ise emeğini bir müvekkile satılmak üzere büro sahibine sunmaktadır. Bu süreçteki emeğin değişim süreci büroyu artık bir hizmet üretim atölyesine dönüştürmektedir. Büro sahibi ile ücretli avukat arasındaki ilişki, usta-çırak arasındaki ilişkiye benzemektedir. Çırakların yani ücretli avukatların sayındaki artışla beraber, artık çırakların emeği metalaşmakta ve çıraklar yavaş yavaş üretim araçlarından kopartılarak bağımlı hale gelmeye başlamaktadır. Burada ifade etmeye çalıştığım dönüşümle beraber bir grup avukat emek gücünü satmak zorunda kalarak işçileşmekte iken bir diğer grubun ise başka avukatların emek gücünü satın alarak bunu artık değerle birlikte sermayeleştirmesidir. Sonuç olarak ücretlilik esas hale gelmekte, söz konusu üreticiler tekelci zihniyetle beraber üretim araçlarından ayrılmaya zorlanmakta ve büro içi iş söz konusu olduğunda adeta fabrika içi teknik iş bölümünü andırarak derecede iş bölümü yaşanmaya başlamaktadır. İşçi sınıfına ilişkin temel kriterlerin avukatlık mesleğinde de kendini bir hayli görünür kılması "Avukatlar işçileşiyor mu?" sorusunun aklı getirmektedir.

Hukuk alanındaki bu değişimin bir sebebi de emek gücü arzının(yani avukatların sayısının) kontrol edilemeyecek derecede artmasıdır. Bunun belli başlı sebepleri: her geçen gün artan hukuk fakültesi sayıları ve olağanüstü bir şekilde artırılan kontenjanlardır. Böylelikle klasik arz talep ilişkisi sonucunda ucuz ve kolay ikame edilen iş gücü, yani avukatlar ortaya çıkmaktadır. Kolay ikamenin sonucunda da avukatlar her geçen gün güvencesizleşmekte ve işsiz kalma 'tehdidiyle' maruz kaldıkları, hak gasplarına kaşı susmaktadır. Bununla beraber ücretlilikte esas hale gelmektedir. Gerçekleştirilen nicel araştırmalar da

göstermektedir ki, özellikle büro temelli değerlendirme yapacak olursak her iki bürodan birinde ücretli avukatlarla karşılaşmaktadır.(1) Hemen hemen bütün hukuk fakültesi öğrencilerinin, özellikle avukat olmak isteyen öğrencilerin, geleceğe yönelik planlarında - okulu bitireyim 9 -10 yıl bir avukatın yanında çalışırım. Sonra kendi büromu açarım - düşüncesiyle ortaklaşan bu nokta yukarıda anlatmaya çalışılana destekleyici niteliktedir.

Neoliberalizmin etkisiyle beraber avukatlık mesleği alanındaki değişimin ve dönüşümün başlıca sonucu da hiç şüphesiz ki "şirketleşme" kavramıdır. Avukatlık mesleğinde ki değişimle beraber artık bu meslek kapitalist yasalara uygun olarak piyasanın ihtiyaçlarına cevap vermek, piyasa koşullarına uymak zorunda bırakılmıştır. Özellikle uluslararası şirketler, uluslararası hukuk bürolarıyla çalışmakta ve bu bürolarında yerlerde taşeron büroları-şirketleri olmaktadır. "Piyasanın" yok edici etkisine dayanamayan küçük büro sahipleri bürolarını kapatarak, bu şirketlerde düşük ücretli ve güvencesiz bir şekilde çalışmak zorunda bırakılmaktadır. Deyim yerindeyse "ücretli köle" şeklinde çalıştırılmaktadır. Neoliberalizmin bu etkisi sadece avukatlık mesleğini yapanları etkisi altına almamakta hukuk fakültelerindeki eğitim ve uygulamaları da etkilemektedir. Bir hukukçu için birkaç dil bilmesi olmazsa olmaz olarak kabul edilmesi, fakültelerimizde sıkça karşılaştığımız kariyer günleri ve ELSA gibi programlar, iddialarımızı ispatlar niteliktedir. Yukarıda anlatmaya çalıştığımızı kabaca özetlemek gerekirse; "Avukatlar işçileşiyor mu?" sorusuna tam bir yanıt vermek mümkün olmakla beraber; beyaz yakalı olarak bilinen büro işçileri özelinde avukatlar teknolojik gelişmeler ve kapitalist ekonominin yapısındaki değişimlere bağlı olarak sayılarındaki ortaya çıkan olağanüstü artış sonucunda işlev, otorite, ücret ve imtiyaz bakımından işçileşme eğilimi göstermektedir.

Siz hangi bankanın öğrencisisiniz?

Her gün daha da şiddetlenen piyasacı kuşatmaya en güçlü direnen alan şüphesiz ki üniversitelerdir. Bu kuşatmanın nihai bir zaferle sonuçlanması için ise sermayenin farklı stratejilerle saldırıları devam etmekte. Yeni saldırılar, üniversitenin sermayeye yaklaşması çizgisinde ilerlemekte ve üniversitenin mevcut iktisadi düzende bir pazar olabileceği düşüncesiyle ticari alanlar, girişimler yaratma çabasıyla şekillenmektedir.

Sermayenin üniversitede tahakküm kurma girişimlerinden bir kısmı da bankalar aracılığıyla yapılıyor. Bu girişimlerden biri de birçok üniversitede başlayan veya başlatılmaya çalışılan banka kartı uygulaması nam-ı diğer "kampüs kart".

Üniversite kimlik kartlarıyla anlaşması banka kartlarının birleştirildiği uygulamaya kampüs kart adı veriliyor. Yaklaşık 20 üniversitenin hayata geçirdiği bu uygulamayla öğrencilerin, idari personellerin ve öğretim üyelerinin kişisel bilgileri rızaları olmaksızın anlaşmalı bankayla paylaşılıyor. "Zorla" verilen bu kartlarla hem kişilik hakları ihlal ediliyor, zorla banka müşterisi olunuyor hem de anlaşmalı bankaya üniversite yönetimi tarafından öğrenciler, akademisyenler ve personeller üzerinden sermaye yaratılıyor. Kampüs kart uygulamasının ayaklarını çeken okullardan biri de Marmara Üniversitesi. Zira üniversite yönetimi kartları yaygınlaştırmak için "Bafra Pide" salonundan kampüs kartla alışveriş yapan %25 indirim "fırsatı" başlatmıştı. Ayrıca okul yemekhanesinden kartla yemek yemek 1 TL iken, kartı olmayanlar için yemek 1,5 TL idi.

Kampüs karta iptal kararı

Marmara Üniversitesi'nde uygulamaya sokulan kampüs kart ile ilgili birçok itiraz gerçekleştirilmiş ve dava açılmış olmasına rağmen, okul yönetimi uygulamadan taviz vermeyerek kampanyalar gerçekleştirmişti. Geçtiğimiz ay ise Marmara Üniversitesi akademisyenlerinden M. Meryem Kiroğlu'nun açtığı dava kazanımla sonuçlandı. İdari Mahkeme'ye açılan dava sonucunda 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında kanun hükümleri ihlali gerekçesiyle iptal kararı çıkmıştı. Üniversitenin davanın reddi talebine ise yine karta iptal kararı çıktı. Marmara Üniversitesi Öğr. Gör. Dr. Meryem Kiroğlu'nun açtığı davada, Anayasa hükmüne ve Yasaya uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle davalı Marmara Üniversitesi'ne Kampüs Karta iptal kararı tekrar onaylandı.

Mahkemeden çıkan iptal kararına rağmen kampüs kart uygulamasına devam etmeye çalışan üniversite yönetimi, anayasayı ihlal etmek pahasına Denizbank ile arasındaki kutsal ittifakı ve devasa rantı korumaya çalışıyor. Aynı zamanda 17 yaşında olan ve yasal olarak veli rızası olmaksızın banka müşterisi olamayacak öğrencilere dahi bank kart düzenlenmesini sağlayarak en açık yasal hükümleri ihlal eden yönetim, çağa ayak uydurma ve üniversite hizmetlerine kolay ve güvenli ulaşım iddiasıyla başlattığı bu uygulama ile çağdışı yöntemlere başvurmaktan geri durmuyor.

Pek çok üniversitede de uygulamaya konmaya hazırlanan kampüs kart uygulaması, başta Marmara Üniversitesi olmak üzere üniversitelerdeki hukuksuzluklar silsilesinin en somut adımlarından biri halinde.

AKP tipi kılık kıyafet

Hepimizin bildiği gibi kısa süre önce, Bakanlar Kurulu kararı ile Milli Eğitim Bakanlığı "Kılık ve Kıyafete dair Yönetmelik" yürürlüğe girdi. 'Okullarda serbest kıyafet' olarak kamuoyuna sunulan bu uygulama birçok sorunlu konuyu da üzerinde topladı. Toplumun ilgilendiren önemli bir uygulamada, ani bir kararla değişikliğe gidilmesi derin soru işaretlerini de doğurdu. Eğitim kurumlarında, çocukları "kendilerini ifade etme özgürlüklerine" kavuşturuyor açıklamalarıyla üstü örtülen alan hiç bir pedagojik çalışmaya dayandırılmamakla birlikte, eğitimin asıl öznelere olan öğrencilerin ve velilerin söz hakkı göz önünde dahi bulundurulmadı.

Liseli öğrenci hareketinin uzun yıllardır mücadelesini verdiği kılık kıyafet serbestliği AKP tarafından yapılan yeni bir siyasi manevra ile özgürlük tartışmalarıyla uygulamaya sokuldu. Ancak Milli Eğitim Bakanı'nun uygulamanın sosyal ve ekonomik boyutundan çok siyasi boyutunun önemsendiğini belirtmesi, serbestliğin ardından okullarda türban dağıtılması ve yönetmelikte yer alan kısa kollu kıyafet vb. yasakları uygulamanın özgürlük değil siyasi bir projenin parçası olduğuna işaret ediyor.

Sözde yoksuldan, özde gericilikten yana

Sorunların bir kısmı gelir eşitsizliği üzerinden tartışma alanı yaratmaktadır. Toplumun ve eğitimcilerin sadece bu açıdan bakıldığında dahi olumsuz görüş belirtmelerine neden olan uygulama, Bakanlık tarafından gelir düzeyleri arasında uçurum olan öğrencilerin aynı okullarda okumadığına dair gerekçeyi sunmakta. Bunun da yetersiz olmasını farketmesiyle formanın masraflarının aile bütçesine yükünün serbest kıyafet uygulamasından daha maliyetli olduğuna dair kıyaslamaya dahi başvurmaktadır. Gerçek-

liğe oturtulamayan bu açıklamalarla uygulama meşruluk kazanmamaktadır. Yönetmeliğe göre öğrencilerin yırtık delikli kıyafetler ile şeffaf kıyafetler giyemeyeceği belirtilmiştir. Yoksulluk içerisinde yaşamaya çalışan emekçi kesimin çocukları görmezden gelinerek bu durumu belli edecek şekilde okula gelmeleri yönetmelikte yasaklanmıştır.

Bakanlığın meşruluk zeminine oturtmaya çalıştığı nokta ise kıyafet serbestisi tanınarak tek tip öğrenci modeli oluşumu önlenmiş olacağına dair açıklamalarıdır. Yönetmelik incelendiğinde tam tersi bir durum oluşturulduğu görülmektedir. Öğrencilerin kendilerinin daha iyi ifade etme alanı bulacağını belirtilmesiyle tezat oluşturur şekilde sınırlamalara yer verilmiştir. Öğrencilerin giyeceği etek boyundan; taktıkları çanta şapka ve benzeri materyellerin siyasi bir görüş ifade etmesi yasaklanmıştır. Ki okullarda öğrencilere kendilerini ifade etme alanı açmanın sözde kıyafet serbestisi tanımak yerine fikir serbestliği getirebilmekle aşılacağı su götürmez bir gerçektir.

4+4+4 sistemiyle yapılan yıkım yönetmelik değişiklikleriyle devam etmektedir. Yıkımın rolü ise yine kadınlar üzerinden oynanıyor. 'Kız öğrenciler, imam-hatip ortaokul ve liseleri ile çok programlı liselerin imam-hatip programlarında tüm derslerde ortaokul ve liselerde ise seçmeli Kur'an-ı Kerim derslerinde başlarını örtebilir' ifadesi yönetmelik maddesinde yer almaktadır. Bu durumu da bireysel ifade özgürlüğü getirildiğine dair düzenleme olarak gösterilmektedir. Bu durumun yarattığı can alıcı sorun kız çocukları ve genç kadınlar üzerinden baş göstermektedir. Öğrencilerin seçim hakkını kimin kullanacağı aile ve çevre baskısından bağımsız olarak bir irade oluşturamaması asıl sorunları oluşturuyor.

Temeli soyut bir kule: Hukuk eğitimi

Aksak Terazi'nin 2. sayısını yazdığımız günlerde avukatlar "yaka paça" gözaltına alınıp; adliyede gözaltına alınan avukatları savunmaya gelen avukatlar ise polis tarafından darp edildi. Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Selçuk Kozağaçlı'nın tutuklama kararından sonra yaptığı açıklamadan bir kesitle yazımıza başlıyoruz:

"Nasıl avukatlık yapıldığını göstereceğiz; nasıl savcılık yapmaları gerektiğini öğreteceğiz; nasıl savcılık yapmaları gerektiğini öğreteceğiz."(1)

Yazıya geçmeden, yazının amacını hemen verelim: Bu yazı Hukuk Fakültesi'ni kazanmış olan öğrencilere, içinde buldukları durumu -biraz da olsa- sorgulamak için yazılmıştır. Hukuk fakültesi öğrencisi, hukuk eğitimine başladığı ilk andan itibaren pozitif hukukun alanındadır. Pozitif hukuk eğitimine başlayan öğrencilere, yılın ilk derslerinde bir hukuk tanımı yapılır. Adalet, eşitlik, kamu yararı gibi kavramlar kullanarak yapılan bu ilk dersten sonra ilgili dersin mevzuatına geçilir; mevzuat okunur, yorumlanır; uygulamadaki durumlar gözetilir. Bu andan itibaren hukuk ve adaletin hiçbir önemi yoktur; artık tek gerçek vardır: Yasalar (geniş anlamda)

Hukuk eğitiminde pozitif hukuktan başka Hukuk Felsefi ve Sosyolojisi ya da seçmeli olarak okutulan İktisat, Sosyoloji gibi dersler de bulunmaktadır. Ancak pozitif hukuk alanının "gerçek eğitim" kabul edildiği hukuk fakültelerimizde; bu toplumsal bilimlerin öğretimi/öğrenimi için bir çaba yoktur. Genel olarak seçmeli dersler niteliğine göre seçilmez, bir önceki yıl hangi dersin kolay olduğu araştırılır ve o seçmeli ders seçilir. Bu yolla hem daha "az emek" harcanmış olacaktır hem de daha "iyi notlar" kazanılacaktır. Bunun bilimsel bir eğitim için sorun teşkil ettiği açıktır; ancak bu sorun salt öğrenciden/hocadan kaynaklanan bir sorun değildir.

Tabii hukuk ve pozitif hukuk çelişkisi

Hukuk başlangıcı dersinde ilk öğrendiğimiz kavramlar pozitif hukuk ile tabii hukuk kavramlarıdır. Bu kavramların bir tanımını yaparsak; pozitif hukuk, belirli bir ülkede belirli bir zaman diliminde geçerli olan hukuku ifade ederken; tabii hukuk belli bir ülkede belli bir zamanda uygulanmakta olan kurallardan bağımsız olarak, **soyut anlamda** toplumun gereksinimlerini **en iyi biçimde** karşılayacak, adalete en uygun hukuk sistemi olarak ifade etmektedir.

Pozitif hukuk ile tabii hukuk birbirinin karşısında olan kavramlar değildir; aksine birbirine içkindirler. Yani tabii hukuk, pozitif hukukun zeminini yaratır; pozitif hukuk bu temel üzerine yükselir. **Yani somut olan soyut olana bağlanmıştır; zemini olmayan bir kule icat edilmiştir.** Zemini olmayan kulenin aldığı pozisyonlar ise elbette ki her

zaman değişmiştir; bazen eğri durmuş; bazen yan yatmış hatta bazen "ters" bile dönmüştür.

Hukuk öğrencileri pozitif hukuk alanında olduğu için zemini görmezler; kule ile kulenin duvarı gibi özdeş oldukları için kulenin ters döndüğünün, eğildiğinin farkına varmazlar. Önemli olan kuleyle olmalarıdır. İşte hukuk fakültesinin öğrencilerinin eğitimi...

Oysaki zemin (tabii hukuk) mevcut kapitalist sistem tarafından doldurulmaktadır. Tabii hukuk doktrinine göre insanlar doğuştan belli haklara sahiptir. Yaşam, özgürlük, mülkiyet, eğitim, barınma hakları gibi sayabileceğimiz birçok hak insanların insan oldukları için vardır. Ancak yukarıda belirttiğimiz üzere **soyutluğun üstüne kurulan somutluk** birtakım sorgulanması gereken çelişkiler yaratır, başka bir deyişle tüm insanların barınma hakkı vardır; ancak parası olmayan insanların evleri yoktur. Bu temel ayırım bize şunu gösterir; hukuk insanlara belirli hayaller satar ve insanlar bu hayaller ile "ruhlarını" besler; ancak büyük bir çoğunluğun bedenleri aç kalır.

Bunun nedeni ise ekonomik bir alt yapının ve bu alt yapıyla ilişkili olan kurumların, hukuku kendi menfaatleri doğrultusunda şekillendirmesidir. Bu şekillendirme, insanların tepkilerini yumuşatmamaktadır. Ne de olsa artık insanların barınma hakkı vardır; "akıllı olup", "para kazanırlarsa" hastanede sağlık hizmetlerinden yararlanabilirler; su içebilirler; elektrik kullanabilirler. **Yani her şey insanların elindedir.**

Hukuk eğitimi bu nedenle, teorik ve pratik bilgilerini bir soyutluk temelinde kurduğu için ve sürekli maddeler üzerinden hukuku tartıştığı için, Hukuk Fakültesi öğrencileri yabancılaşmakta, "insanlık onurunu" **bu soyut temeli kuranların ve işletenlerin eline bırakmaktadır.** Sonuç ise bizce bir yığın "aksaklık ve hukuksuzluk" olurken; "bazıları" içinse "sistemin istikrarlı yürümesinden" başka bir şey değildir.

Bir örnek ile yazımızı tamamlarsak, "avukat gözaltılarını" bir röportajında değerlendiren İstanbul Hukuk Fakültesi Dekanı Adem Sözüer, "...Bunun dışında özellikle konutta arama anayasada belli kurallara bağlanmıştır. Normal bir saatte gelip arama emrini göstererek işinizi yapabilirsiniz. Aksi halde kişilerin evlerine sabaha karşı girmek, kapıyı kırmak, hem hukuka hem de usule aykırıdır"(2) demiştir. Yukarıda da belirtmiştik; insanların hakları "elbette" vardır; ancak "bazılarının" istediği yere kadar.

Kaynaklar

1) www.sendika.org/2013/01/savunma-hakkina-operasyon/

2) http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalYazar&ArticleID=1117808&Yazar=EZGI-BASARAN&CategoryID=97

Yargılama karikatürü: Pinar Selek davası

15. yılına giren bir dava Pinar Selek davası. Sembol dava demek daha doğru, nedeni adaletin ne kadar buharlaştırıldığıнын, yargılamanın adaletten nasıl uzaklaştırıldığıнын göstergesi olması. Önce Selek'in yargılanmasına sebep gösterilen olayı hatırlayalım. 1998 yılında Mısır Çarşısı'nda meydana gelen patlamada 7 kişi ölmüş, 127 kişi ise yaralanmıştı. Patlamanın bombadan kaynaklanmadığı birçok raporla kanıtlandı. Bilirkişi raporlarına göre patlama tüp gaz sızıntısı sebebiyle meydana gelmişti, buna rağmen ısrarla bomba izi ve failer arandı. Ve bildiğimiz gibi Selek aleyhinde hiçbir delil olmamasına rağmen suçlandı hatta yıllarca mahkum edildi.

Pinar Selek'in hedef olarak seçilmesi 1997'de Kürt sorunu ile ilgili araştırması ile başladı. Savaş koşullarını ve neden bir türlü barışlanmadığını anlamak ve anlatmak üzere konunun muhataplarıyla görüşmesi, dönemin koşullarında cesur, bir o kadar da tehlikeli bir adımdı.

Bu süreçte 11 Temmuz 1998'de Emniyet Müdürlüğü'nce gözaltına alınan Selek, görüştüğü kişilerin isimlerini vermediği için ağır işkence gördü ve araştırmasına el kondu. Selek aleyhine içeriği doğru olmayan sahte tutanaklar düzenlendi. Tutanaklarda, kendisi gözaltına alınmadan önce imha edilen patlayıcı malzemeler, sokak çocukları için kurduğu atölyede bulunmuş gibi yansıtıldı.

Selek için 'örgüte üye olmaktan ve patlayıcı madde imal etmek'ten açılan ilk dava ile ilgili, sokak çocukları atölyesinde bulunduğu iddia edilen patlayıcıların daha önceden polisin elinde olduğu, sahte belge düzenlendiği, olay yeri inceleme raporunun tarihiyle ortaya çıktı. Ancak bu kez de Ümraniye Cezaevi'nde tutukluymken, bir buçuk ay önce meydana gelmiş Mısır Çarşısı Patlaması ile ilişkilendirildiğini televizyon ekranlarından öğrendi. Kararını "kendine" temyiz eden mahkeme

Toplam 11 rapor hazırlandı ve bu 11 rapordan sadece 2 tanesi patlamanın sebebinin kesin olmamakla beraber bomba olabileceğini söylüyordu. Bir başka hukuksuzluk örneği ise, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün mahke-

menin talebi olmadığı ve yetkisiz olduğu halde patlamanın bomba sonucu olduğuna dair değerlendirme raporu hazırlayıp mahkemeye sunmasıdır. İşin komik tarafı ise Emniyet'in bomba uzmanı olmayan kişilerle hazırladığı bu raporu mahkemenin kabul etmesi ve bilirkişi raporu haline getirmesidir.

Çarpık raporların yanı sıra bir de polis sorgusunda, işkence altında alınan sanık Abdülmecit Öztürk'ün "Bu saldırıyı birlikte yaptık" ifadesi. Daha sonra ise avukatı olmadan bu ifadeyi işkence altında söylediğini açıklamasına rağmen mahkeme tarafından dikkate alınmadı ve mahkeme dosyasının aleyhe kanıtlar kısmının başına bu açıklama yerleştirildi. Üstelik Selek'i tanımadığını beyan etmişken... Öztürk hakkında aleyhte temyiz yapılmadığından, verilen beraat kararı kesinleşti.

Tüm bu beraat kararları ve bunların teker teker bozulmasıyla ilgili olarak da bir hukuksuzluk örneği CMK sayesinde verilebilir. CMK'ya göre mahkeme bir kere nihai kararını verdikten sonra o kararı hiçbir şekilde geri alamaz veya bu konuda ikinci bir karar veremez. CMK uyarınca beraat bir ara karar değildir, bir hükümdür. Ancak Yargıtay nezdinde temyiz edilebilir. Pinar Selek davasında mahkeme beraat kararını geri alarak kendisini temyiz mercii yerine koymuş yani bir nevi Yargıtay'ın yerine geçerek kendi kararını temyiz incelemesine tabi tutmuştur.

Yargılama 15. yılında devam etti. Bu uzun sürecin adaletle bitmesini temenni ettiğimiz son duruşma 24 Ocak tarihinde yapıldı ve beklediğimiz aksine olmayan suçun olmayan faili olarak Selek bir kez daha hukukun açıklayamadığı şekilde ağırlaştırılmış müebbet ile cezalandırıldı. Yargılama karikatürü olarak adlandırdığımız bu sonucun yanında 'kaçma ihtimalinin kuvvetle muhtemel olduğu' gerekçesiyle yakalama emri kararı verildi. Selek davası yargının ne kadar bağımsız, tarafsız ve adil olduğunun, insan haklarına verilen değer, bir davanın hukuki boyuttan çıkıp nasıl politikleştirildiğinin bir göstergesidir.

Kararımın kalp atışları

Doğal gebelik süresi tamamlanmadan önce, embriyonun ana rahminden çeşitli yöntemlerle alınarak gebeliğin sonlandırılması anlamına gelen "kürtaj" ya da "isteğe bağlı düşük" geçen yıl AKP'nin kadın düşmanı söylemleriyle bir hayli gündeme oturmuştu. AKP kürtaj karşıtlığını, embriyonun canlı varlık olduğu iddiasıyla, yaşam hakkı üzerinden savunuyor.

Buna ilişkin iki görüş var: "Yaşam hakkının gebelikten itibaren başladığını" ileri süren görüş ve "Yaşam hakkının canlı doğumla başladığını" ileri süren görüş. Birinci görüş teolojik kaynaklardan beslenmektedir. Kadına biçilen soyun devamı için doğurmak ve doğurduğu erkek çocukları iyi yetiştirmek rolü, tek tanrılı dinlerin yaşamın her alanında düzeni sağlama işlevi üstlendiği dönemlerde "yaşamın kutsallığı" vurgusu taşıyan "ilahi" yasaklarla kürtaj karşıtlığının temelini sağlamlaştırmıştır.

Çok maddeli kadın düşmanlığı

Birkaç ay önce Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, "Üreme Sağlığı Yasa Taslağı"na ilişkin çalışmalarını tamamladı.

Taslağın satırbaşları şöyle:

-Tecavüz ve cinsel istismar suçlarına ve yasadışı kürtaj yapan hekimlere verilecek cezalar sekiz yıla çıkarılarak ikiye katlanıyor

-Yasal kürtaj süresi geçtikten sonra bebeği kendi düşüren kadınlara verilen bir yıllık hapis cezası da iki yıla çıkarılıyor

-Gebelikte 10 haftalık süresi geçen kadına kürtaj yapan hekim, kadının ölmesine sebep olursa en az yirmi yıl hapis cezasına çarptırılacak

-İsteğe bağlı kürtaj için 10 haftalık süre korunurken, bunun tam teşekküllü hastanelerde yapılması şartı getiriliyor

-Kürtaj için başvuran kadına, kürtajın riskleri anlatılırken, tekrar düşünmesini sağlamak üzere ceninin kalp atışının dinletilmesi kuralı getiriliyor

-Cinsel dokunulmazlığı ihlal edenlerin ve çocuklara cinsel istismar suçu işleyenlerin kamuoyunda "hadım" olarak adlandırılan "testesteron etkisini azaltıcı" tedaviye tabi tutulması kararı Başbakanlık'a bırakılıyor

Görüldüğü gibi taslağın bir kısmında tecavüz, cinsel

istismar gibi suçların cezalandırılması ağırlaştırılıyor. Bu olumlu bir durum gibi gözükse de taslağın tamamına baktığımızda kürtaj hakkına getirilen gerek maddi gerek fiili engeller, taslağın tamamına tepki gösterememe ve karşı çıkamama bakımından, maddelerin aynı taslakta sunulması kasten konulmuş izlenimi veriyor.

Hekim görevini "isterse" yapacak

Taslağa eklenen yenilikler arasında kürtajın tam teşekküllü devlet hastanesinde ve uzman hekimlerce yaptırılabilir olması, bunun yanında doktorun "vicdani ret" hakkının bulunması, bakanlığın açıkladığı gibi şartları iyileştirmek olarak algılsa da bu düzenleme kaliteyi arttırmak değil tersine hizmetin ulaşılabilirliğini azaltan bir durumdur.

Gebelik sonlandırma lokal anestezi ya da ağrı kesici kullanılarak yapılan ufak bir cerrahi müdahaledir. Yani eğitim almış pratisyenlerinde çok rahat bu operasyonu gerçekleştirebildiği zaten yıllardır ciddi sorunların yaşanmamasından anlaşılıyor. Sonuçta kürtaj sadece uzman hekimlere ve tam teşekküllü hastanelere bırakılacak olursa büyük şehirleri geçelim köy ve kasabalarda yaşayan insanların kürtaj hakları fiilen engellenmiş oluyor. Bir örnekle fiili yasağı tam olarak anlatmış olalım: "Tek devlet hastaneli A şehrinde iki tane kadın doğum uzmanı hekim var ve ikisi de "ret" hakkını kullanıyor, bu durumda kişi bu hakkını fiili olarak kullanamayacak.

Diğer bir yenilik ise kürtaj olmak isteyen kadına kürtaj hakkında bilgilendirme ve düşünme süreleri yaratılarak bilgilendirme adı altında kadınlara psikolojik şiddet uygulanacak ve ceninin kalp atışları dinletilerek zaten kürtaj kararı alırken duygusal anlamda zorlanan kadına fiili engel yaratılacak.

Ayrıca yasa kürtaj süresi geçtikten sonra kendisine kürtaj uygulaması yapan kadınların cezalarını iki katına çıkarıyor. Bu uygulamayı yapan hekimin cezası da fazlaca artıyor. Bu uygulamaların kadınların kürtaja erişimini zorlaştırma yönünde bir etki yaratacağı kesin.

Sonuç olarak kürtaj yasağı, kadının kendi bedeni üzerinde tasarrufta bulunma hakkı ile çatışmaktadır. Bu yüzden kürtaj haktır, karar kadınların!

Bir demokrasi deneyimi: ODTÜ ÖTK

ODTÜ, Tayyip Erdoğan'ı üniversitelerinde istemeyen üniversitelilerin kampüste saatlerce, binlerce polise direnmesiyle ülkenin gündemine oturdu. ODTÜ'den başlayıp Galatasaray, Mimar Sinan, İTÜ gibi diğer üniversiteleri de ayağa kaldıran bu süreç üniversitelerin işgallerle, direnişlerle geçen tarihini de bir kere daha hatırlattı. Biz de dergimizin bu sayısının tarih sayfasını üniversitelilerin üniversitelerdeki söz, yetki, karar hakkının somut bir deneyimi olan ODTÜ- ÖTK deneyimine ayırdık.

ODTÜ'nün direniş tarihi

60'lı yılların sonunda yükselmeye başlayan öğrenci hareketinin sembol üniversitelerinden biri olan ODTÜ, direniş tarihiyle günümüz öğrenci hareketine güçlü bir gelenek bırakmıştır.

Özellikle 68 öğrenci hareketlerinin sembol eylemlerinden biri olan Vietnam kasabı Kommer'in arabasının yakılına ODTÜ ev sahipliği yapar. Vietnam'daki "Barışı Koruma Programı"na müdürlük yapan CIA ajanı Kommer, Vietnam halkına yaşattıkları yüzünden "Vietnam kasabı" olarak tanınmaktadır. 1968 yılında Türkiye Büyükelçiliği'ne atanması, devrimci öğrenciler tarafından tepkiyle karşılandı. Üniversiteliler Kommer'i, havalimanında yumurtayla karşıladılar daha sonrasında ise Kommer'in ODTÜ'yu ziyareti sırasında gençlik hareketine sembol olmuş eylemlerden birini gerçekleştirdiler.

Bu eylem sadece Türkiye çapında değil, dünya çapında da büyük yankı buldu. Bu eylem sayesinde Türkiye'de Kommer'e karşı olan muhalefet güçlendi ve görevine başlamasından 5 ay sonra Kommer görevinden alındı.

Bir demokrasi deneyimi

ODTÜ'de yaşanan ÖTK deneyimi üniversitelerin nasıl bir yer olması gerektiğini bizlere gösteren somut bir örnek. Bu temsil deneyimi; üniversitelilerin kantin fiyatlarından, temizlik ve idari sorunlara, kültür-sanat aktivitelerine kadar üniversite yönetimine doğrudan katıldıkları üniversitede söz, yetki, karar hakkının somut bir deneyimi olmuştur.

Fakat ODTÜ'nün bu deneyimi yaşaması o kadar kolay olmadı. Gerçekleştirdikleri uzun süreli direnişlerin bunda rolü çok büyüktür.

1975 yılında ODTÜ'de gerçekleşen anti-demokratik uygulamaların öğrencilerde yarattığı huzursuzluğu dillendirmek üzere ODTÜ öğrencileri, ODTÜ-DER'i kurdular.

Derneğin amacı 12 Mart darbesinin öğrenciler üzerindeki baskısının devam etmesini sağlamak için rektörün öğrenciler üzerinde uyguladığı anti-demokratik uygulamalara

karşı öğrenciler adına demokratik baskı unsuru oluşturmak. Derneğin ilk faaliyeti 1975'in mart ayında Kimya Mühendisliği öğrencilerinin gerçekleştirdiği 2 günlük boykottu. Boykot süresince öğrencilerin istekleri Rektörlüğe iletildi fakat bu istekler sonuçsuz kaldı. Boykotun öğrenci hareketinde yarattığı birleşme ve yükseliş, Rektör'ü korkuttu.

Daha sonra Rektör, okulu 12 gün tatil ederek boykotu bölmeye çalıştı. 28 Nisan tarihinde okuldaki jandarma sayısının artması ve rektörün diğer anti-demokratik uygulamalarının çoğalmasıyla ODTÜ-DER 15 Mayıs 1975'te süresiz boykot kararı aldı. 6 ay süren boykotun ardından rektörün istifa etti.

Boykot süresince nasıl bir üniversite istiyoruz sorusunu tartışan öğrencilerin çizdiği yolda, üniversitenin tüm bileşenlerinin katıldığı bir üniversite için öğrenciler ODTÜ-DER'i kapatıp, ODTÜ-ÖTK'yi kurdular. 1976 yılının ocak ayında çalışmaya başlayan ÖTK, yemekhane yönetiminden disiplin kuruluna, öğrenci kulüplerinden yurtların yönetimine kadar birçok konuda söz sahibi oldu ve zaman içinde öğrencilerin, işçilerin ve öğretim üyelerinin katıldığı bir demokratik üniversite oluşturdular.

1977 yılında Milliyetçi Cephe hükümetinin ODTÜ'yu sindirmek için Hasan Tan'ı Rektör olarak atadı. Hasan Tan çok kısa bir zamanda, ODTÜ'deki demokratik güçleri ortadan kaldırmak için harekete geçti. ODTÜ'de Hasan Tan döneminde gerçekleşen faşist uygulamalara karşı, akademisyenlerin de katıldığı çok büyük bir boykot gerçekleştirildi. Boykot süresince okulda Hasan Tan yönetimine karşı çeşitli eylemler yapıldı ve eylemlere tüm ÖTK bileşenleri katıldı. Hasan Tan'a istifa çağrısı yapan akademisyenlerin eylemleri ise öğrenci hareketine desteği kamuoyunda artırdı. 9 ay süren boykotun ardından Hasan Tan istifa etti ve yurtdışına kaçtı. Hasan Tan'ın işe aldığı faşist işçiler ise Tan'ın istifasının ardından 2 Aralık 1977 günü sıkıştıkları Rektörlük binasından öğrencilerin üzerine bomba atıp, ateş açtılar. Saldırıda 3 öğrenci ve bir devrimci işçi hayatını kaybetti. 9 aylık boykot ve eylemlerin ardından direnen ODTÜ, okullarından tüm faşist güçleri uzaklaştırdılar.

Görüldüğü gibi ODTÜ dün de bugün de piyasacılığa, emperyalizme karşı bir direniş alanıydı. ODTÜ, bugün özellikle YÖK yasasıyla birlikte piyasaya tamamen teslim edilmek istenen üniversitelerden, güvencesizleştirilmesi öngörülen akademisyenlerden yükselen tepkinin simgesi olmuştur. Başka bir deyişle ODTÜ dün, bugün ve yarındır.

Faili belli: DEVLET

Bilindiği üzere faili meçhul cinayetler, gözaltında yaşanan "kayıplar" ve işkenceler Türkiye tarihinde bir kara leke olarak varlığını sürdürüyor. Faili meçhul cinayetlere, Türkiye tarihinin her döneminde rastlamak mümkün. Ancak özellikle 1990'ların ilk yarısında Güneydoğu'da Kürt halkına yönelik "gözaltı kayıpları", "cinayet" dosyası bir hayli kabarık. Bununla birlikte faili meçhul cinayetlerin büyük bir kümeye ölüm saçtığı da gözlemlenebilir: Aydınlar, gazeteciler, siyasiler, akademisyenler gibi...

Mevcut "aksak terazi" ise çözmek istemediği davayı çözmiyor. Devlet, faili meçhul cinayetler dosyasını açmak istemiyor. Yargı, "zamanaşımına" uğruyor. AKP hükümetinde ise faili meçhuller konusunda diğer hükümetlerde olduğu gibi herhangi siyasal kararlılık yok. Faili meçhul cinayetlere adı karışan bazı askerler "Ergenekon" davasından dolayı tutuklu yargılandılar da iddianamelerde yer alan suçlamalarda faili meçhullerle ilgili bir iddia yer almıyor. Ve böylelikle görünüyor ki; devlet hukuk dışına çıkıyor ve bu kapkaranlık dönemin üstü kapatılmak isteniyor.

Faili meçhul, fakat acısı...

Bir kadın... 103 Yaşında... Oğlu Cemil, 12 Eylül cuntası tarafından işkenceyle öldürüldü. 31 yıldır cesedinin nerede olduğu bilinmiyor. Berfo Ana'dan söz ediyoruz:

"Kan emiciler, oğlumu benden aldı. Mezarımı görsem yeter. 31 yıldır evimin kapısını açık tutuyorum" "31 senedir evime badana sürdürmedim, gelince oğlum evini tanısin diye"(1)

İHD'nin "Toplu Mezar Raporu(2)"na baktığımızda Berfo Ana'nın yalnız olmadığını görüyoruz. Bu Raporuna göre, Siirt'te 15 mezarda 206, Bitlis'te 13 mezarda 251 kişi, Diyarba-

kır'da 19 mezarda 216 kişi, Van'da 9 mezarda 149 kişi, Batman'da 8 mezarda 102 kişi, Hakkâri'de 6 mezarda 68 kişi, Bingöl'de 5 mezarda 57 kişi, Şırnak'ta 4 mezarda 80 kişi, Mardin'de 4 mezarda 35 kişi, Elazığ'da 1 mezarda 50 kişi, Ağrı'da 1 mezarda 41 kişi, Dersim'de 1 mezarda 19 kişi, Iğdır'da 1 mezarda 14 kişi, Gaziantep'te 1 mezarda 10 kişi olmak üzere, toplamda 88 mezarda 1298 kişinin cenazeleri bulundu. Rapordaki verilerden de görüleceği gibi, Türkiye'nin tarihi bir faili meçhul ve toplu mezar tarihidir. Başka bir deyişle, insan haklarından söz edilemeyecek bir tarih...

Ancak Berfo Ana oğlunu ararken de failleri meçhullerin aydınlatılması için mücadele ederken de "yalnız değil". Gözaltında kaybolanların ve faili meçhul cinayetlere kurban gidenlerin yakınların oluşturduğu "Cumartesi Anneleri(3)"; çocuklarının cesetlerinin bulunması, onları öldürenlerin bulunarak yargılanması, bu tür cinayetlerin bir daha yaşanmaması için 27 Mayıs 1995'den bu yana her Cumartesi günü Galatasaray Meydanı'nda oturma eylemleri düzenleyerek acılarını, öfkelerini dile getiriyor. Kasım 2012 itibarıyla 400. buluşmalarını gerçekleştiren ailelerin başlıca talepleri kayıpların devlet arşivlerinde kayıtlı akıbetlerinin açıklanması, faililerin yargılanması, Türk Ceza Kanunu'nda zorla kaybetme suçunun insanlığa karşı suç kapsamında zaman aşımına uğramayacak şekilde düzenlenmesi ve Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Gözaltında Kayıplar Sözleşmesi'ni imzalaması.

1) Kaybolmadılar, Kaybedildiler - Sibel Özbudun - Temel Demirel
http://www.chd.org.tr/haber_detay.asp?haberID=607

2) İnsan Hakları Derneği'nin hazırladığı Toplu Mezar Raporunun Ayrıntıları için:
<http://www.ihddiyarbakir.org/UserFiles/261749İHD-TOPLU%20MEZAR%20RAPORU.pdf>

3) 1976 ve 1982 yılları arasında, Arjantin'de darbe sonucu ülke yönetimini ele geçiren generaller, "Ulusal Uzlaşma Süreci" adı verilen ve hapishaneye atılanlar hariç olmak üzere en az 30.000 insanın ortadan kaldırıldığı bir döneme imza attılar. Ülkede her şey Hristiyan değerlerini korumak ve komünizmi engellemek adı altında yasaklanmıştı, iki kişiden fazlasının yan yana gelmesi ve konuşması suçtu. Ancak 1977'de bir grup anne ve bü-

yükarne hükümet binası önünde bulunan Plaza del Mayo'da (Mayıs Meydanı) her şeyi göze alarak bir araya gelmeye başladılar. Kayıp olan oğullarını, kardeşlerini ve torunlarını seslerini hiç çakırmadan sadece hükümet binasının karşısında durarak talep ediyorlardı. Sayıları giderek arttı, birçok soruşturmaya ve dayığa maruz kaldılar. Ancak başlarına beyaz başörtülerini takıp meydana çıkmaktan vazgeçemediler ve tüm dünya da onları bu şekilde tanıdı. Ülke normal yönetimine kavuştuktan sonra yapılan araştırmalar kayıpların çoktan öldüğünü ve cesetlerinin yok edildiğini ortaya çıkardı, ancak bu anneler generallerden hesap sorulması için eylemlerine devam ettiler. Cumartesi Anneleri Plaza de Mayo annelerinden de esinlenerek bu mücadeleyi sürdürmektedir.

Direnen asistanlar kazandı

İTÜ Rektörlüğünün 60'ın üzerinde 50/d'li araştırma görevlisinin işine son vermesiyle başlayan direniş, 31 Ocak'ta YÖK önünde süren oturma eylemine dönüşmüştü. YÖK'ün yaptığı açıklama ile İTÜ'lü asistanların direnişi kazanımla sonuçlandı.

YÖK Genel Kurulu'ndan çıkan sonuca göre, normal süreleri içinde işten atılan asistanlar, değişiklik Resmi Gazete'de yayımlandıktan bir ay sonrasına kadar başvuru yapmaları durumunda kadro ilan şartı aranmadan işlerin geri dönebilecekler. Ayrıca tezlerini bu yılın Haziran ayına kadar verebilen asistanlar, aralık ayına kadar kadrolarında kalabilecekler. Azami süre içerisinde yüksek lisans ya da doktora tezlerini teslim etmeleri durumunda yüksek lisans öğrencileri 6 ay, doktora öğrencileri ise 1 yıl 50/D kadrosunda kalabilecek.

Kampüskarta rahat yok

Marmara Üniversitesi'nde zorunlu kampüs kart uygulamasıyla üniversite bileşenlerinin rızaları olmaksızın kimlik bilgilerinin anlaşmalı Deniz Bank ile paylaşarak, zorunlu banka müşterisi haline getirilmesine karşı üniversiteliler Rektörlük önüne yürüdü.

Kampüs karta üniversite akademisyenlerinden M. Meryem Kiroğlu'nun açtığı davadan çıkan iptal kararı çıkması ardından "Banka müşterisi olmak istemiyoruz" diyerek dilekçe toplayan üniversiteliler, 26 Aralık günü topladıkları dilekçeleri Rektörlüğe ileterek; "Zorunlu olarak banka müşterisi haline getiriliyor. Üniversite üzerinden kar pazarı yaratılan kampüs kartları istemiyoruz" açıklamasında bulundu.

Araba sevdalısı bir rektör

İstanbul Üniversitesi'nde her şey yemekhaneye yapılan yüzde 85 zamla başladı. Öğrencilerin kitlesel eylemleri sonucu Rektör yardımcılarını birçok kez öğrencilerle yüz yüze gelmek durumunda kaldı. Her görüşmede "harçlar kaldırıldığı" için mali anlamda bu zamların yapılması gerektiğini söylediler. 17 Üniversitenin bütçesine eş bir bütçeye sahip olan İstanbul Üniversitesinin öğrencileri bu bütçenin nereye harcandığını bilmeleri gerektiğini söylediler de rektörlük hiçbir zaman öğrencilere gider kalemlerini açıklamadı. Açıklamamasının ise nedeni geçtiğimiz günlerde YÖK'ün resmi sitesinin RedHack tarafından hacklenerek siteden sızdırılan resmi belgelerin kamuoyuna sunulmasıyla anlaşıldı. Belgelere göre, Sayıştay'ın yaptığı incelemeler sonucunda 1 milyon 537 bin TL'nin muhasebe kayıtlarına girmediği de tespit edildi. Bütçe yetersizliğinden yakın Rektörlüğe Ziraat Bankası tarafından biri 325 bin TL altısı 431 bin TL değerindeki otomobil bağışladığı ortaya çıktı. Öğrenciye %85 zam yapıp milyonları bulan araç filosuyla gezmeyi ihmal etmeyen Rektörüyle İstanbul Üniversitesi, "rektöre bereket öğrenciye eziyet" sıralamasında üst sıralardaki yerini koruyor.

ARABA SEVDASI
RECAİZEDE YUNUS SÖYLET EFENDİ

İÜ'de Özgür Düşünce ve Hukuk Kulübü'nden merhaba

Merhaba;

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne daha güçlü bir ses, yeni bir soluk katmaya geliyoruz!

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri olarak fakültemizde alternatif etkinlikler gerçekleştirebileceğimiz; tartışmalar, paneller, film gösterimleri ve şenliklerle hem alternatif bir kültür oluşturacağımız, düşüneneceğimiz, tartışacağımız hem de birlikte paylaşıp birlikte üretebileceğimiz bir kulüple, okulumuzda çok sınırlı sayıda gerçekleştirilen sosyal-kültürel aktivitelere kendi alternatifimizi üretmek istedik.

Bu yüzden üniversiteyi gerçekten bir yaşam ve üretim alanı olarak da yaşayabileceğimiz, yaşatabileceğimiz bir kulüp kurmaya karar verdik: Özgür Düşünce ve Hukuk Kulübü

Toplandık ve kulüp kurmaya karar verdik çünkü;

Derslerin yoğunluğu; vize ve final haftaları, pratik çalışmalar; okulumuzda kültür-sanat ve sosyal aktivitelerin yok denebilecek kadar az olması,

Geleceğin hukukçuları olarak; memlekette ve dünyada gelişen, zamanaşımına uğrayan, aklanan ve toplum nezdinde büyük yankı uyandıran toplumsal davaları tartışma isteğimiz,

En önemlisi de hukuku sadece kitaplardaki teorik bilgilerden, "Bay A ve Bayan B'den" değil hayatın içinde şahit olduğumuz davalardan öğrenmeye ve tartışmaya ihtiyacımız vardı.

Bu öğrenme kimi zaman bir gencin taktığı puşinin 11 yıla reva görülmesiydi, Sivas'ta 35 aydının katledilmesinin ve katillerinin aklanmasıydı, kimi zaman 13 yaşındaki N.Ç'nin 26 kişinin tecavüzüne "nızasıyla" uğramasıydı.

Özgür Düşünce ve Hukuk Kulübü'nü yeni öğrenim döneminde birçok etkinlik, panel, film gösterimi yaparken görebilirsiniz. Mahkemelerde vurulan tokmakların yankılarını amfilere taşımaya, "adalet'i" siz arkadaşlarımızla tecelli etmeye geliyoruz.

Sen de hukuk koridorlarında açacağımız kulüp kayıt masalarında ve yapacağımız etkinliklerde bize ulaşabilir, katılabilirsin.
Özgür Düşünce ve Hukuk Kulübü

SÖYLEŞİ
HRANT DAVASINA BAKIP ADALETİ ARAMAK

- İSMAİL SAYMAZ
RADİKAL GAZETESİ YAZARI
- AV. FETHİYE ÇETİN
HRANT DINK DAVASI AVUKATI
- GARO PAYLAN
HRANT'IN ARKADAŞLARI grubu üyesi

6 ŞUBAT ÇARŞAMBA 15:00 - ANFİ 8
ÖZGÜR DÜŞÜNCE VE HUKUK KULÜBÜ

Özgür Düşünce ve Hukuk Kulübü 6 Şubat Çarşamba günü ilk etkinliğinde buluşuyor: 'Hrant davasına bakıp adaleti aramak'

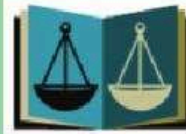
Etkinliğin konukları arasında Radikal Gazetesi yazarı İsmail Saymaz, Hrant Dink davası avukatı Fethiye Çetin, Hrant'ın arkadaşlarından Garo Paylan bulunuyor.

Marmara Hukuk'ta Özgür Hukukçular Kulübü kuruldu

Marmara Üniversitesi'nde artık Hukuk Fakültesi öğrencilerinin de bir kulübü var! Özgür Hukukçular Kulübü, Marmara Üniversitesi'nde kuruldu. 20 Aralık'ta 'Yeni YÖK yasası ya geçerse?' başlıklı ortak etkinlikle merhaba diyen Özgür Hukukçular Kulübü 2. dönem

Marmara Hukuk'ta hiç olmadığı kadar "özgür" fikirlerle üniversitelilerle buluşmanın hazırlıklarını yapıyor.

Özgür Hukukçular Kulübü hukuka dair panellerin, etkinliklerin adresi olma iddiasıyla yoluna devam ediyor.

ÖZGÜR HUKUKÇULAR KULÜBÜ

20 ARALIK PERŞEMBE 18:00
YÖK YASASINI TARTIŞIYORUZ!

YENİ YÖK YASASI YA GEÇERSE?

SOKAK
ÖZGÜR HUKUKÇULAR KULÜBÜ

Bir kitap

**Halkların Dünya Tarihi
Taş Çağından
Yeni Binyıla**

Yazar: Chris Harman
Çeviren: Uygur Kocabaşoğlu
Yayınevi: Yordam Kitap
Baskı Yılı: 2011

"Tarih, toplumların sınıf mücadelelerinin tarihidir" (Karl Marx) Tarih, bugün yaşadığımız hayatların ardındaki olaylar dizisi hakkındadır. Bizim nasıl biz olduğumuzun öyküsüdür. Onu anlamak, içinde yaşadığımız dünyayı değiştirebilmenin anahtarıdır. George Orwell'in 1984'ünde devleti kontrol eden totaliter yönetim yanlılarının sloganlarından biri, "Geçmiş kontrol eden, geleceği de kontrol eder"dir. Evet, insan beyni ve zaman acımasızdır fakat tarih bu acımasızlığı mağlup edebilir niteliktedir. Türümüzün yakın geçmişi, yukarıya doğru öyle yumuşak bir gelişme seyri izlemez. Korkunç savaşlar, kanlı iç savaşlar, şiddetli devrimler ve karşı-devrimlerle damgalanmıştır. İnsanlığın geniş kesimleri için bir iyileşme anlamına gelen dönemleri, hemen hemen her zaman, kitlesel yoksulluk ve korkunç yıkım onyılları, hatta yüzyılları izlemiştir. Yordam Kitap tarafından basılan ve Uygur Kocabaşoğlu tarafından İngilizce aslından çevrilen Chris Harman'ın yazmış olduğu Halkların Dünya Tarihi adlı kitap Taş Çağından Yeni Binyıla kadar uzanan hakların var olma ve varlığını sürdürdürebilme mücadelelerine tanık ediyor bizleri. Tarihin maddi temelini anlamak, başka her şeyi anlamak için önkoşuldur, ama yeterli değildir ve zaten bu kitapta toplumların tarihsel evrimi çerçevesinde insanlık tarihinin eksiksiz bir öyküsünün anlatılacağı iddia edilmiyor. Chris Harman, insanlığın, Taş Çağından Büyük Roma İmparatorluğuna, Orta Çağdan Aydınlanmaya, Sanayi Devriminden 21. yüzyıla uzanan büyük yürüyüşünü, insanlık tarihinin belli başlı aşamalarını, toplum biçimlerini, siyasal yapılanmaları, savaşları ve sınıf çatışmalarını arka planda kalan ama önderlerinden daha büyük roller üstlenen halkları da unutmamaya yoğun ve akıcı bir şekilde anlatıyor.

Bir sergi

Nazım Hikmet'in Yolculuk Fotoğrafları Sergisi

Yer: Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Cad. No: 161-161/A
Tarih: 30 Ocak 2013 Çarşamba -
28 Şubat 2013 Perşembe
Hafta içi ve Cumartesi: 10:00 - 19:30
Pazar: 13:00 - 19:30

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'ın Nâzım Hikmet'in doğumunun 111.Yıldönümü için düzenlediği "Alnımın Çizgilerindesin Memleketim" - Nâzım Hikmet'in Yolculuk Fotoğrafları Sergisi, Nâzım Hikmet'in "rüyalarımın memleketi" diye adlandırdığı Moskova'ya üçüncü gidişinden sonraki 1951-1963 yılları arasındaki fotoğraflarını kapsıyor. Sergideki bu fotoğraflar ve diğer materyaller, Nâzım Hikmet üzerine çalışmalarını tanıyan M. Melih Güneş tarafından, Vera Tulyakova Hikmet Arşivi, Rusya Devlet Edebiyat ve Sanat Arşivi ile başka ülkelerdeki arşivlerden bir araya getirilerek oluşturuldu. Nâzım Hikmet'in yurt dışı ağırlıklı fotoğraflarıyla birlikte, Türkiye dışında basılan bazı kitapları, plakları, ses bantları, M. Melih Güneş'in hazırladığı "Bir Yitik Miras Nâzım Hikmet" başlıklı bir video çalışması ve bazı fotoğrafların orijinaleri de bu sergide bulunuyor. Halet Çambel Arşivi'nde korunan ve Nâzım'ın henüz 53 günlük bir bebekken çekildiği bir fotoğrafının bulunduğu, Nâzım Hikmet'in doğum tarihini kesinleştiren Memduh Ezine'nin hatıratı da ilk kez bu sergide sergilenmiş oluyor. Nâzım Hikmet'in doğumunun 111. Yıldönümünde düzenlenen "Alnımın Çizgilerindesin Memleketim" - Nâzım Hikmet'in Yolculuk Fotoğrafları Sergisi'nin amacı ise Nâzım Hikmet'in eserlerini bir katalogta toplamak ve daha sonra kurulabilecek bir Nâzım Hikmet müzesi için kaynak temin etmek.

Bir oyun

**YAŞAR NE YAŞAR
NE YAŞAMAZ**

AZİZ NESİN
MÜZİK: TİMUR SELÇUK
YÖNETEN: Y. KENAN IŞIK
MÜZİKAL OYUN

Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz

Yazan: Aziz Nesin
Yöneten: Y. Kenan Işık
Müzik: Timur Selçuk

Oyuncular: Derya Kurtuluş, Ezgim Kılınc, Nur Saçbükler, Hasibe Eren, Ergün Işıldar, Şevket Aşar, Mehmet Bulduk, Can Doğan, Savaş Barutçu, Tuğrul Arsever, Mert Turak, Yalçın Aşar, Mevlüt Demiryay, Osman Gidişoğlu, Volkan Ayhan, Murat Güreç, Murat Üzen, Hamit Erentürk, Reyhan Karasu, Selin Türkmen, Senem Oluz, Berna Adıgüzel, Nurdan Kalnağa, Tolga Coşkun, Kahraman Acehan, Tankut Yıldız, Özgürefe Özyeşilpınar, Göksel Arslan, Cihan Kurtaran, Yasemin Güvenç, Özge O'Neill Sarımolva, Bahar Özge Göze, Yılmaz Arda Alpkıray, Okan Patreter, Doğan Şirin, Berk Samur

Yer: Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi
Adres: İBB Şehir Tiyatroları
Harbiye Mh. Gümüş Cd. No:3 Şişli

23, 24 Şubat Saat: 15:30
20, 21, 22, 23 Şubat Saat: 20:00

Ücret: Tam:14 TL, İndirimli:10 TL

Yaşar, okula başlarken nüfus kaydına göre ölmüş olduğunu öğrenir. Bundan sonra hiçbir olayda da yaşadığını anlatamaz. Ama iş babasının vergi borcunu ödemeye gelince "resmen ölü" olduğunu söyleyip kurtulamaz da... Sevdiği kızla evlenemez, çünkü nüfusta kaydı yoktur. Babasından kalan mirası alamadığı gibi, yaşadığını ispat için başvurduğu bürokrasi girdabında kaybolur.

Baba olur, oğlunu nüfusa kaydettiremez ve memura hakaretten düştüğü cezaevinde hayatı öğrenir. Büyük mizah ustamız Aziz Nesin'in devlet-birey ilişkisini sorguladığı bu oyunda, "vatandaş" Yaşar'ın bürokrasi karşısındaki ezikliği anlatılıyor.

Bir film

Ölü Ozanlar Derneği

Yönetmen: **Peter Weir**
Yapımcı: **Paul Junger Witt, Tony Thomas**
Senarist: **Tom Schulman**
Oyuncular: **Robin Williams, Ethan Hawke, Robert Sean, Josh Charles, Gale Hanson, Dylan Kussman, Allelon Ruggiero, James Waterston**
Türü: **Drama**
Yapım Yılı: **1989, ABD**

"Biz hoş olduğu için şiir okuyup yazmıyoruz; insan ırkının birer ferdi olduğumuz için şiir okuyup yazıyoruz. Çünkü insan ırkının içinde coşkular vardır. Tıp, hukuk, ticaret, mühendislik yaşamak için gerekli olan asil birer meslektir; ama şiir, güzellik, aşk, sevgi... biz bunlar için hayattayız"

1959 yılında çok disiplinli ve katı kuralları olan yatılı bir erkek okulunda, Welton Akademisinde geçen bu film okulun başarılı ve bir o kadar da coşkulu öğretmeni John Keating'in edebiyat öğretmeni olarak okula gelme siyle başlar. Bay Keating çoğu hem aileleri hem okulu tarafından baskı altında olan bu öğrencileri yaşamın, edebiyatın ve şiirin bambaşka dünyasıyla tanıştırır ve bu öğrenciler kendilerini özgürlüğü tadarken, yaşamın o gerçek ve o en yüce değerini sorgularken, hayatı anlayıp bu anlama farklı açılardan bakarken, yaşadıkları her anı kavramaya çalışırken bulacaklardır. Ancak Welton Akademisinin felsefesine tam örtüşmeyen bu ders anlatımı akademi yönetimi tarafından da gözden kaçmayacaktır. Okul müdürü Bay Nolan, yeni edebiyat öğretmenini, öğrencilerinden birinin intiharı üzerine, sorumlu görmüştür. Bunu bahane ederek edebiyat öğretmeni Bay Keating'i okuldan ayrılmaya zorlamıştır, fakat bu ayrılığa onu anlayan öğrencilerinin verdiği tepki Bay Nolan'ı hayatı boyunca yaşadığı belki de en utanç duyacağı anına sürükler. "Hayatın anlamını arayan sorular, inançsızların sonsuz sırası, aptallarla dolu şehirler bunlar arasında yaşamının anlamı nedir ki hayat? Cevap ver bana, cevap. İşte cevap: Siz buradasınız! Hayat var ve hep olacak. Güçlülerin mizansenini devam ederken sen de yaşama birkaç dize katkı yapabilirsin. Peki ya sizin diziniz ne olacak?"

Bir şiir

(...)

ormana gittim;
çünkü bilinçli yaşamak istiyordum,
hayatı tatmak ve yaşamın ilğini özümsemek istiyordum.
yaşam dolu olmayan her şeyi bozguna uğratmak için...
ve ölüm geldiğinde aslında hiç yaşamamış olduğumu fark etmemek için...

Henry David Thoreau

Kısa kısa haberler

-Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) 45. Türk Sineması Ödülleri, Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda düzenlenen törenle sahiplerini buldu. En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'nü "Yeraltı" filmindeki rolüyle Engin Günaydın, Cahide Sonku En İyi Kadın Oyuncu Ödülü'nü "Araf" filmindeki rolüyle Neslihan Atagül alırken, "Tepenin Ardı" En İyi Film, Zeki Demirkubuz da En İyi Yönetmen Ödülü'ne layık görüldü.

-Nazım Hikmet'in senaryolarını yazdığı, Melih Güneş tarafından hazırlanan "Hanene Huzur Dolsun Sevdalı Bulut/Nazım Hikmet'ten çizgi filmler" DVD ve kitabıyla ilk kez yayımlandı. Yapı Kredi Yayınları'ndan Nazım Hikmet'in 111. doğum günü anısına satışa sunduğu 2 DVD ekiyle 143 sayfalık kitapta, senaryosunu Nazım Hikmet'in yazdığı, sürecinde bizzat bulunduğu, 1959 ve 1962 yıllarında hazırlanan "Sevdalı Bulut" ve "Hanene Huzur Dolsun" adlı çizgi filmler ve filmlerin hazırlanış süreci aktarılıyor.

-2012 Nobel Edebiyat Ödülü'nü Çinli yazar Mo Yan kazandı. Nobel komitesi eserlerindeki "evham verici gerçeklik" nedeniyle Mo Yan'ın ödüle layık görüldüğünü belirtti. Amerikalı yazar William Faulkner'den esinlendiğini kabul eden, roman ve kısa hikaye yazarı Mo Yan, 1,2 milyon dolar para ödülünün de sahibi oldu.

-Ünlü ressam Burhan Doğançay, 16 Ocak 2013 günü tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti. Ressam Burhan Doğançay, 1929'da İstanbul'da doğdu. Ressam olan babası Adil Doğançay'ın teşvikiyle resim çalışmalarına başlayan Doğançay, Ankara Üniversitesi'nde hukuk eğitimi aldı.

-Ara Güler Fotoğrafçılık Vakfı kuruldu. Usta foto muhabir Ara Güler'in kurucu başkanı olduğu vakıf, Güler'in fotoğraf arşivini korumayı, yaşatmayı ve üzerinde araştırmalar yapmayı, Türkiye'de fotoğrafçılık ile görsel haberciliğin gelişimi için projeler üretmeyi amaçlıyor.

-15-16 Haziran işçi eylemleri sırasında bir zengin evinde çalışanlar ekseninde gelişen olayları anlatan 'Zengin Mutfağı' oyununa ikinci sergilenişi sırasında iki kadın küfürlerle saldırdı. Aralık ayında sahnelenmeye başlanan Vasıf Öngören'in 'Zengin Mutfağı' isimli oyununa çirkin bir saldırı gerçekleşti. Aslı Öngören tarafından yönetilen ve Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda ikinci gösterimini gerçekleştirdiği 27 Aralık 2012'de oyunda birkaç izleyici, tiyatro adabına uymayacak bir şekilde oyuna müdahale etmek istedi. Oyun esnasında izleyiciler arasından "kurt işareti" yapan iki kadın ayağa fırlayarak sahnedeki oyunculara hakaret dolu sözler sarf etti. Sahneye küfürler savuran iki kadını, salonda bulunan 400 izleyici yuhalayarak protesto etti. Bunun üzerine salonu terk eden kadınların ardından seyirciler oyunun devamını ayakta izledi. Oyundan bir karakter olan Lütfü Usta'nın "Ben kime hizmet ediyorum?" sorusu ise alkışlarla karşılandı. Oyunun bitiminden sonra oyunculara yönelik herhangi bir saldırı olasılığına karşılık izleyiciler uzun süre binadan ayrılmadı. Oyuncular ise "Zengin Mutfağı" sergilenirken nöbet tutacaklarını açıkladı.

son kuşlar

sizler zaten son kuşlardınız.
şehrin kurşunu semalarında
ak kanatlı bir sürüye katıldınız.
bilmem, hatırlar mısınız?

sizler zaten son kuşlardınız.
derin vadiler yarardı
suretinizin ovasında gözyaşlarınız.
neler sürüklenip öbeğe deldeltalarınızda

hatırlar mısınız?
heyelanların önünde bir set gibi
durdurdu mu ağaçlarınız?
acıttı mı canınızı
kuytularınızda biten dikenli çalılarınız?
doldu ve taşıtı mı ırmaklarınızdan
telaşlarınız?
sürükledi mi pervasızca
önüne çıkan her ne varsa
aşklarınız?
fırtınalar koptu,
şimşekler çaktı mı gökyüzünüzde?
deyim yerindeyse
açtı mı sizin de güller yüzlerinizde?

sizler zaten son kuşlardınız.
gözyaşlarınızı
suretinizin derin vadilerinden aktı-
tınız.
bir damla tuz sürükleyip bıraktı
usulca
busenizin köşesine hüznü.
bir damla tuz sızdırdı
fütursuzca
gamzenize umutlu bir gülüşü.

sizler zaten son kuşlardınız.
belki avuç avuç tenhalık
belki dalga dalga kalabalıktı ovala-
rınız.
yadırgamadı gideni,

geleni
ve gelmekte olanı hiçbiriniz.
Bilirdik;
sizin de yıldızlıydı geceleriniz,
güneşiyle bulutuyla gündüzle-
riniz...
bilirdik;
gözleriniz nemli, dudaklarınız
titrekti
her birinizin sureti
çeşitli iklimlere gebeydi.

sizler zaten son kuşlardınız.
her biri gibi
sürüye
bir gün ayrılmak için katıldınız.
belki uçtunuz
belki uçamadınız.
dert değil...
bıraktınız,
aksındı vadilerinizden ırmak-
larınız.
aldırmadınız,
bitsindi kuytularınızda en ya-
bani otlarınız.
çünkü
sizin
karanfilleriniz vardı
yüzlerinizde
ve çınar ağaçlarınız.

sizler zaten son kuşlardınız.
şehrinizde işlemeye başlayan
saatinizi
anladık ki
şehrinizde durdurmaktasınız.
elbet vardır hâla
söyleyecek lafınız...
özür dilerim,
kesiyorum sözünüzü.
lakin,
artık gitme vaktidir,
bilmem,
hatırlar mısınız?
zelal pelin doğan

Ay ışığı korkusu

34'te başladı benim gelişim...
Habersiz oldu biraz isteksiz ve yanarcasına
Uzaklığın soğuşunu hissettim ilk defa, ateşin yoluysa oysa
ben
Amacımdan sapmış,
beni okşayan ellerin düşmanı olmuştum..
Bir yiğidin namlusunda ses, bir davanın son darbesi gereksiz
bir araç, koyu yeşil bir hançer ve şehirleri alt üst eden kar
mavi dört kol. Bir rüzgar olmuştum yahut bir çocuğun altında
uçan halı ve bir güzelliğin boynunda vurgun bir kalem...
Oysa bunlar değildim şimdi...
Çiğliklerin ortasına doğmuştum 34'te
Doğumum sancılıydı bana değen eller bu defa merhametten
uzak yalancıldı. Sızıyla kuruldu dağların arasına, içime dolan
rüzgar havaya savuracaklarını bastırmaya yelteniyordu
ama nafile. Her şey bana hazırıldı anlaşılın.
Ne zor işti be şu yapacağım, içimdeki kırmızıya mı dayanayım
yoksa yakılan ateşin verdiği acının gözlerimin altına dayanan
buğusuna mı... Bilemiyordum...
Yoksuldum ilk defa üstelik tüm yaratıcılığımın yoksun. Ba-
basına düşman yetiştirilmiş bir evlattım kayın ağaçlarıyla
çevrili koca bir evde.
Ama gelmiştim sınırlara rağmen, bu defa asırlık ruhumu red-
dedip yola çıkmıştım, ruhlarına vurmuşum zulümüm öm-
rümce seyrettiğim o güzel kuşların...
Sessizdi ilk günler, sakin. Soğuktu, iliklerimin ısıyla ısın-
maya çalışıyordum ama olmuyordu, ağlamalıydım ancak ya
da başlamamalıydım şu lanet işe...
Ve duyumsuyordum yaklaşıyorlardı. artık mecburdum. Kim
miydi gelenler?
Elbette gökyüzüne yıldız misali serpererek sırayla dizecekle-
rim, mavi beyaza dar gelenlerim...
Kalemim, toprağın çiçeklerini sıcaklığa ve
ılıklığa boğanlarım...
Başladı görevim; salınışlarını izledim bana yaklaşanların, kor-
kaklar karşısında başları dikti ve en onurlusunu yaşayacak-
lardı yok oluşların.
Bir bir doldular karanlığıma...
Yapma dedim kardeşime yapma, senden bana kalan bir küll!
Yapma!
O küll ki; devran döndürür ruhu onun, yapma!
Yalvarışına aldırmaksızın süzülür, umut yollarının her zer-
resine, karıştı aklım. Mavi miydi sarı mıydı teni? Düşünemi-
yordum, her defasında daha da şiddetleniyordu merakım ve
gelenlerden kaçamıyordum.
Sürgündüm ben bu illet savurganlığa ve bu zulüme. Yokla-
dım ellerimi yağlıydılar ve titrek... Canlar vardı ellerimde ve
sözcükler. Gözyaşları mı? Asla! Onlar birer yalan gibiydiler sü-
zülürler karanlık sokaklarımdan.
Ben teni yaktım tuzu değil, içimden çıkan dumanları savuru-
yordu kardeşim, gökyüzüne diziyordu ustaca. Her şeyi gör-
düm, her acıda kendimi kırmak istedim, parçalamak
istedim. Ama yapmadım, çünkü ben umudun yoluysa bu
işin sonunda.
Ayaklarındaki prangaların sesleri içimdeki köşelerin en dip-
lerini incitti yapamadım kendime bunu bu yüzden.
Ben bilmesem kim anlatır asırlar sonrası bir çocuğa bu ma-
salları?
Evet yaktım, ilk defa yaktım güzellikler çıkardım vicdanı ka-
tılaştırmış ölü insanlara yakışlarımdan. Damlalar; kalemi kulla-
nan yüreklerin yanışından havaya patlayan sözcüklerdi,
duyguları imha ettim. Silivrideyim şimdi, nöbetlerdeyim.
Durdurun ruhumun yanışını, benim amacımdan sapmışlı-
ğımı. Durmayın kapanmayın bırakın siz değil ben incineyim...
Meltem Çevik

Ünlü avukat Petrocelli'nin kaybettiği tek dava

Ünlü bir futbolcu karısını öldürmekle suçlanıyordu. Futbolcu yakalanmıştı ama karısının cesedi ortada yoktu.

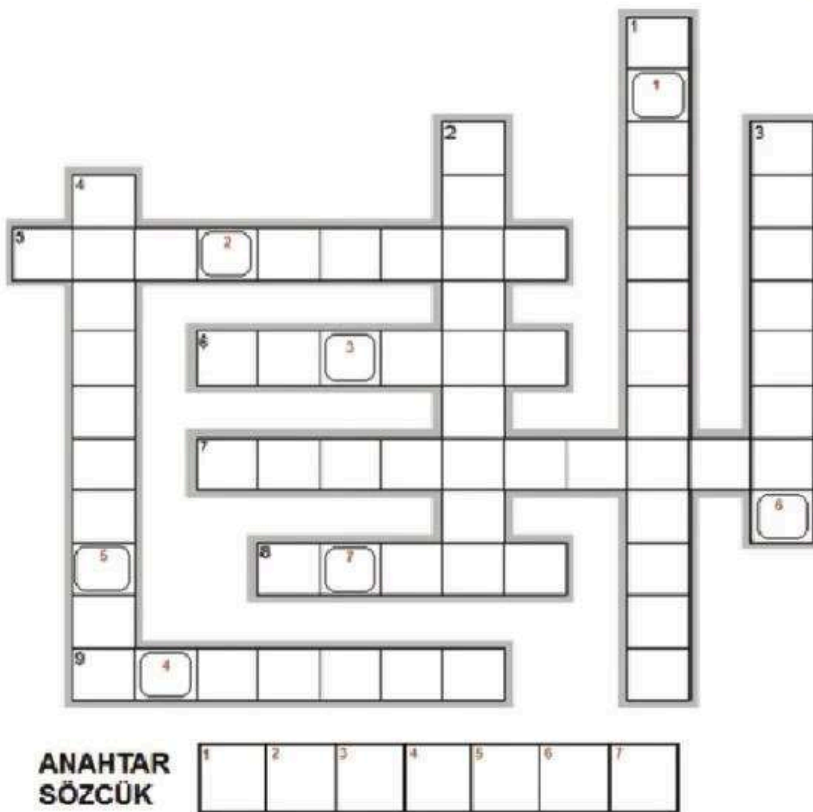
Duruşma Amerikan filmlerindeki gibiydi. Futbolcu sanık sandalyesinde oturuyordu. Kucak dolusu parayla tuttuğu avukatı jüriyi ikna etmeye çalışıyordu: "Sayın jüri, müvekkilimin suçsuz olduğuna yürekten inanıyorum. Buna az sonra sizlerde inanacaksınız. Neden mi? Bakın; şimdi 1'den 10'a kadar sayacağım ve müvekkilimin öldürdüğünü iddia edilen karısı bu kapıdan içeri girecek."

Ve saymaya başladı: "1,2,3,4,5,6,7,8,9,10.."

Bütün jüri kapıya döndü. Kimse girmedi içeri... Avukat savunma dehasıydı, öldürücü hamlesini yaptı: "Bakın, siz de kadının öldüğüne inanmıyorsunuz. Çünkü hepiniz içeri girecek diye kapıya baktınız. İşte karar! Buna güvenmenizi talep ediyorum"

Jüri, ünlü futbolcuyu suçlu bulduğunu bildirdi ve dava bu şekilde sonuçlandı. Mahkeme çıkışında avukat, jüri başkanına yaklaştı: "10'a kadar saydığımında herkes kapıya bakmıştı. Neden böyle bir karara imza atınız?"

"Doğru!" dedi jüri başkanı, "Herkes baktı; ama müvekkiliniz kapıya bakmıyordu!"

ANAHTAR
SÖZCÜK

1 2 3 4 5 6 7

Soldan Sağa

5. Bir davanın taraflarına tanınmış olan ve dava sonunda mahkeme tarafından verilen karara, yanlış olduğu gerekçesiyle karşı çıkarak, kararın tekrar incelenmesini sağlamaya yönelik bir imkân.

6. Bir sözleşmede bir taraf lehine aşırı nispetlilik

7. Bir suç işleme kararı çerçevesinde, aynı suçun aynı kişiye karşı değişik zamanlarda birden fazla işlenmesine "... suç denir.

8. Suç karşılığında yaptırım olarak uygulanan cezalardan biri

9. Tarafların, yaptıkları sözleşmenin hiç hüküm doğurmaması veya görünüşteki sözleşmeden başka bir sözleşmenin hükümlerini doğurması durumu

Yukarıdan Aşağıya

1. Haksız fiil ehliyetinin unsuru

2. Özel bilgi ve uzmanlık isteyen işlerde, davaya bakan yargıcın, kendisine yardımcı olmak üzere görevlendirdiği kişi ya da kişilerin

3. Açıklık

4. "Her metin kendi adıyla konuşur" fikri üzerine oturan yorum türü

Önceki çözüm

Halkın ekmeği

Bilin: Halkın ekmeğidir adalet.
bakarsınız bol olur bu ekmeğe,
bakarsınız kıt,
bakarsınız doyum olmaz tadına,
bakarsınız berbat.
Azaldı mı ekmeğe, başlar açlık,
bozuldumu tadı, başlar hoşnutsuzluk
boy atmaya.

Bozuk adalet yeter artık!
Acemi ellerle yuğurulan, iyi pişirilmemiş
adalet yeter!
Yeter katıksız, kara kabuklu adalet!
Dura dura bayatlayan adalet yeter!

Bolsa insanın önünde ekmeğe, lezzetliyse,
gözler öbür yiyeceklere yumulsada olur.
Ama her şey bollaşmaz ki birdenbire...
Bilirsiniz, nasıl bolluk doğurur ekmeğe:
Adaletin ekmeğiyle beslene beslene.

Ekmeğe her gün nasıl gerekliyse nasıl,
adalet de gerekli her gün,
hem o, günde birçok kez gerekli.

Sabahtan akşama dek, iş yerinde, eğlenmede,
hele çalışırken canla başla,
kederliyken, sevinçliyken,
halkın ihtiyacı var pişkin, bol ekmeğe,
günlük, has ekmeğine adaletin.

Madem adaletin ekmeği bu kadar önemli,
onu kim pişirmeli, dostlar, söyleyin?

Öteki ekmeği kim pişiren?

Adaletin ekmeğini de
kendisi pişirmeli halkın,
günlük ekmeğe gibi.

Bol, pişkin, verimli.

Bertolt Brecht

Eğer sen de gerçekten bir şeyler ters gidiyor diyorsan,
bu aksak terazinin bir ucundan da sen tutabilirsin.

**Aksak terazide yazılarını, çizgilerini paylaşmak için
aksakterazi@gmail.com adresini kullanarak bize ulaşabilirsin.**